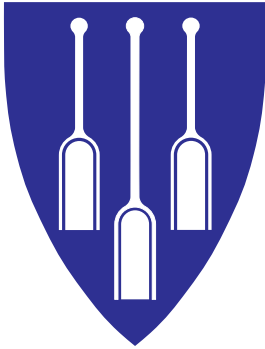

Budsjettdokument for Lom kommune

Gjestfri og nyskapande

Innhold:

Del 1 - Bakgrunn	3
Del 2 - Forslag til tiltak	8
Del 3 - Politisk behandling	32
Del 4 - Vedtekte budsjett	48

Biletet i toppen er frå Meadalen med utsikt over Vårdalen.

Foto: Merete Byroygard

Lom kommune
Midtgard
2686 Lom
Telefon: 6121 7300
Epost: post@lom.kommune.no
<http://www.lom.kommune.no>

Lom kommune Budsjett 2014 Økonomi- og handlingsplan 2015-2017

<u>Del 1</u>	<u>Bakgrunn for budsjettet</u>	<u>3</u>
1.1	Vurdering frå administrasjonssjefen	3
1.2	Overordna styringssignal og utvikling	4
1.3	Overordna mål og strategiar	6
1.4	Handlefridom i økonomien - prioriteringar	7
<u>Del 2</u>	<u>Forslag til tiltak frå tenesteområda</u>	<u>8</u>
2.1	Staben til administrasjonssjefen	8
2.2	Støttefunksjonen	9
2.3	Loar skule	11
2.4	Garmo oppvekstsenter	13
2.5	Lom ungdomsskule	15
2.6	Loar barnehage	17
2.7	Miljø, teknisk, næring	19
2.8	Helse og velferd	24
2.9	Institusjonsbasert omsorg	28
2.10	Heimebasert omsorg	30
<u>Del 3</u>	<u>Politisk behandling</u>	<u>32</u>
3.1	Budsjettprosessen	32
3.2	Målsetjing med budsjettarbeidet	32
3.3	Føresetnader for budsjettet	32
3.4	Behandling i budsjettutvalet	32
3.5	Innstilling frå budsjettutvalet	36
3.6	Behandling i formannskapet	45
3.7	Kommunestyret sitt vedtak	47
<u>Del 4</u>	<u>Vedteke budsjett i tal</u>	<u>48</u>
4.1	Investeringar og finansiering	48
4.2	Driftsbudsjett	49
4.3	Utvikling i lånegjeld	50
4.4	Fondskapital	50
4.5	Bruk av næringsfond	50

Del 1 Bakgrunn for budsjettet

1.1 Vurdering frå administrasjonssjefen

Lom kommune har gjennom dei siste åra etablert eit godt driftsgrunnlag med eit godt netto driftsresultat. Dessverre har ikkje kommunen evna å sette av tilstrekkeleg med midlar på fond sjølv om driftsresultatet har vore godt. Dette fører til at endringar i rammevilkår og drift utfordrar driftsnivå og tenesteyting når nye tiltak skal setjast i verk samstundes som det blir registrert inntektssvikt. Dette er i høgste grad situasjonen for driftsåret 2014, og sannsynleg og for påfølgjande år. Når finansministeren skriv at dei legg opp til realvekst i kommunesektoren, så er ikkje dette sporbart og atkjennande i vår kommune. Det er fleire årsaker til dette. Dei viktigaste er betydeleg auke i pensjonsutgifter, reduserte rammeoverføringar frå staten (som i vesentleg grad skuldast lågare innbyggjartal) og auka låneavdrag. Når auka utgifter til løn og pensjon er tre gonger så høg som auka rammetilskot frå staten og skatteinngang, seier det seg sjølv at kommunen har ei stor utfordring med å finne balansen i budsjettet.

Endra vilkår for kommunane fram i tid som følge av politisk vilje til endring av det kommunale inntektssystemet, knytt til endringar i kommunestruktur og oppgåver kommunane blir sett til å løyse, må følgjast nøye. Kommunen er også enda meir sårbar i høve endring av rentenivå som følge av vesentleg auke i lånegjeld.

Store investeringar i anlegg med påfølgjande driftsutfordringar har vore gjeldande dei to siste åra. Det er og lagt inn store investeringar i budsjett og økonomiplan m.a. ved nytt helsesenter og renovering av symjehallen. Både tiltaka er i vesentleg grad lånefinansierte, noko som og fører til redusert handlefridom i drift og investeringar elles. Streng prioritering av nye tiltak innan både kategoriar må derfor gjerast gjeldande i komande år.

Med dette utgangspunktet har administrasjonssjefen forståing for forslaget og prioriteringa frå formannskapet. Det blir likevel peika på at det blant tiltaka er tiltak som eigentleg ikkje gjev endring av drifta i kommunen. Dette gjeld bruk av pensjonsavsetningar og auka avdragstid på lånegjeld. Det blir derfor understreka at dette er å sjå på som eingongstiltak. Det er opplagt at kommunen må gjennomføre tiltak og omprioriteringar som monnar og er av strukturell og strategisk karakter for "å reetablere den «robustheita» kommunen har hatt for vane. Ut i frå dette er det positivt at formannskapet er tydelege på at første halvår av 2014 skal nyttast til å løyse nettopp desse utfordringane. Denne prosessen må koma i gang så fort som råd og må vera tydeleg i mandat.

Gode prosessar med grunnlag i forståing av at endringar må til og nye måtar å levere tenester på inn i framtida er vesentleg for å oppretthalde godt og forutsigbart tenestnivå. Kommunen har jamt over gode tenester med god dekningsgrad og kvalitet. Dette er m.a. dokumentert i brukarundersøkingane, Kommunebrometeret og i kommunebilder som er laga av Fylkesmannen. For å oppretthalde dette må endringar til i form av effektivisering og endring av praksis. M.a. må bruk av teknologi vurderast kontinuerleg.

Med dette budsjettframlegget er utfordringa vår å halde fram med gode tenester innanfor knappe rammer. Med motiverte, endringsorienterte og ansvarlege medarbeidarar er dette mogleg. Budsjettet må følgjast opp tettare enn nokon gong tidlegare og god budsjett disiplin er ein føresetnad!

1.2 Overordna styringssignal og utvikling

1.2.1 Viktige prioriteringar i statsbudsjettet

Her er eit utdrag frå kapitlet om kommuneøkonomi i statsbudsjettet for 2014:

Finansminister
Sigbjørn Johnsen la fram
forslaget til statsbudsjett
14. oktober 2013.
Foto: Finansdepartementet

”Det økonomiske opplegget for 2014 legger til rette for en fortsatt vekst i tjenestetilbudet i kommunesektoren. Regjeringen legger opp til en realvekst i kommunesektorens samlede inntekter i 2014 på 7,7 mrd. kroner, tilsvarende 2,0 pst., regnet fra anslått inntektsnivå i 2013 i Revidert nasjonalbudsjett 2013. Veksten er 1,2 mrd. kroner høyere enn øvre grense i det varslede vekstintervallet i Kommuneproposisjonen 2014. Av den samlede inntektsveksten er 5,2 mrd. kroner frie inntekter. Det tilsvarer en realvekst på 1,7 pst.

Av veksten i frie inntekter er 500 mill. kroner begrunnet med fornying og opprusting av fylkesvegene, mens 180 mill. kroner går til særskilt styrking av helsestasjons- og skolehelsetjenesten.

I tillegg til realveksten i frie inntekter legger Regjeringen til rette for en særskilt styrking av flere kommunale tjenesteområder. Regjeringen foreslår blant annet å øke rammetilskuddet til kommunene med til sammen 655 mill. kroner for å dekke kommunenes merutgifter til maksimalpris i barnehage, minimumstilskudd til ikke-kommunale barnehager og opptrapping mot to årlige barnehageopptak.

Innen skolesektoren foreslår Regjeringen å øke kommunenes rammetilskudd med 68 mill. kroner til innføring av valgfag på 10. trinn. Under rentekompensasjonsordningen for skole- og svømmeanlegg foreslår Regjeringen en investeringsramme på 1 mrd. kroner i 2014. Regjeringen vil gi tilsagn om tilskudd til 12 000 heldøgns omsorgsplasser i perioden 2008–2015. For 2014 foreslås det 101 mill. kroner til 2 000 heldøgns plasser.”

1.2.2 KS si uttale til statsbudsjettet

Statsbudsjettet: ”Mer penger – flere føringer”

14. oktober la regjeringa fram forslaget til statsbudsjett for 2014. Her er den første reaksjonen frå KS (Kommunesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon) sin styreleiari:

”Økningen i kommunesektorens inntekter er knyttet til økte oppgaver for sektoren. Inntektene som kommuner og fylkeskommuner selv kan disponere, tilsvarer omtrent utgiftsøkningene.

- Vi skal selvsagt ikke gråte over et statsbudsjett som øker inntektene til vår sektor med 7,7 milliarder kroner. Likevel er det viktig å understreke at den delen av inntektsveksten som kommunene skal bruke på å gi flere innbyggere gode tjenester, så vidt dekker de økte utgiftene dette medfører, sier styreleder i KS, Gunn Marit Helgesen.

Hun viser til at veksten i kommunesektorens såkalte frie inntekter, det vil si inntekter som kommuner og fylkeskommuner selv kan prioritere, er på 5,2 milliarder kroner. Dette er omtrent det som ble varslet i Kommuneproposisjonen i vår, og tilsvarer om lag den automatiske utgiftsveksten som følger av endringer i befolkningen, pensjoner o.a.

Klare føringer

De samlede inntektene – summen av frie og øremerkede inntekter – øker imidlertid med

nesten halvannen milliard kroner ut over anslaget i Kommuneproposisjonen. Dette er imidlertid knyttet til klare føringer på områder som helsestasjoner, heldøgns omsorgsplasser, valgfag i ungdomsskolen, opptrapping til to barnehageopptak i året og andre tydelige bindinger.

- Vi er glad for at nye satsinger følges av nye penger. Likevel har vi i lang tid vært tydelige på at det er veksten i kommunenes frie inntekter som driver velferdssamfunnet. Det er godt dokumentert at det er vekst i de frie inntektene som gir mest effektiv drift, sier Helgesen.

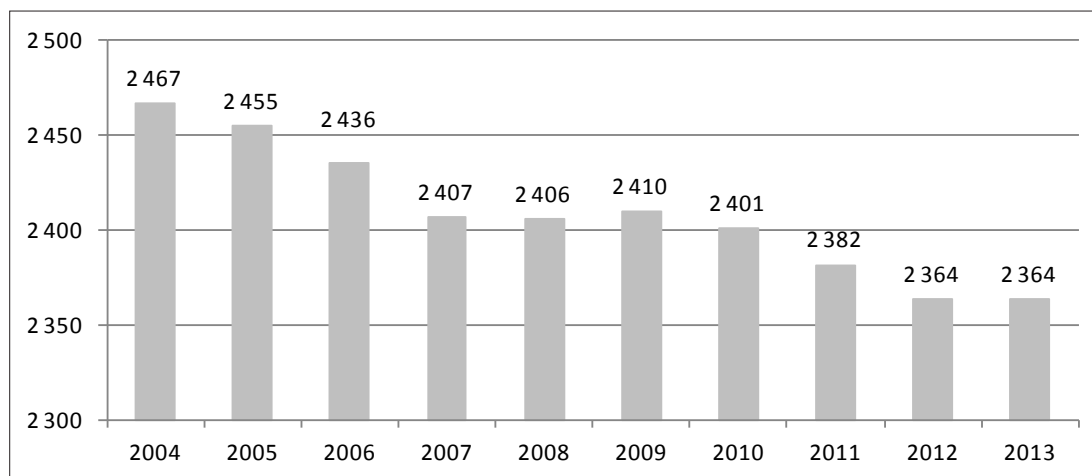
Uakseptabelt kutt

- Ett punkt skiller seg negativt ut, og det er at regjeringen foreslår å kutte 214 millioner kroner i ordningen for særlig ressurskrevende tjenester, det vil si tjenester til pleietrengende under 67 år. Dette er nettopp et område der kommunenes utgifter har økt kraftig de senere årene, på grunn av at det er langt flere brukere enn før. Dette er derfor et uforståelig kutt, sier Gunn Marit Helgesen.”

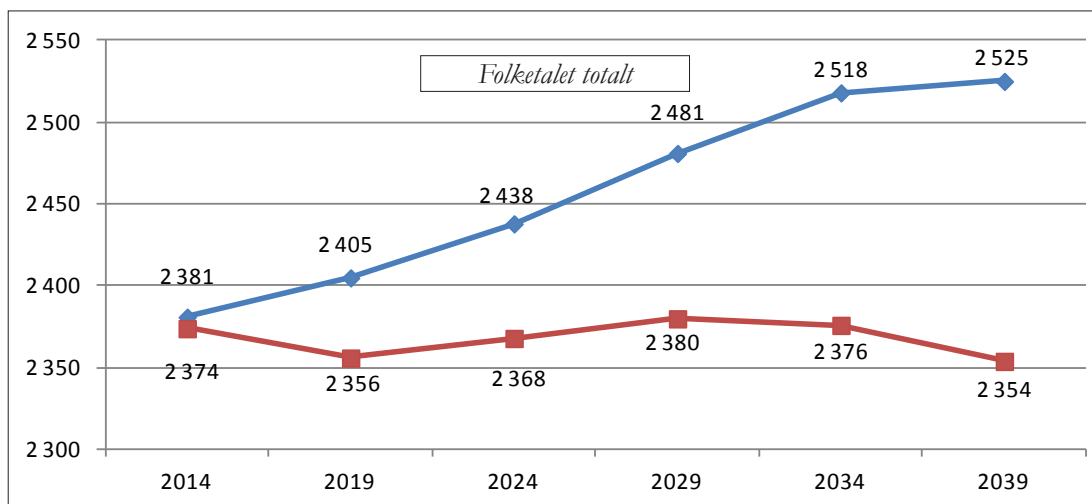
Gunn Marit Helgesen,
styreleiari i KS.
Foto: KS

1.2.3 Utvikling i folketallet

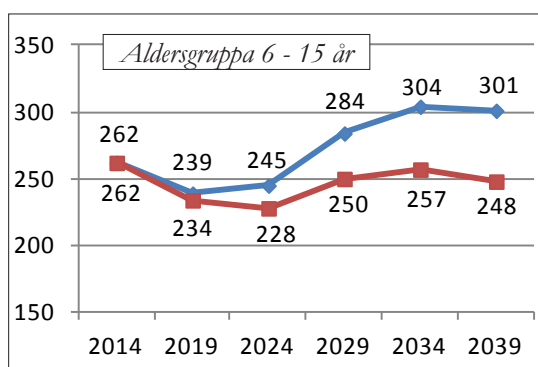
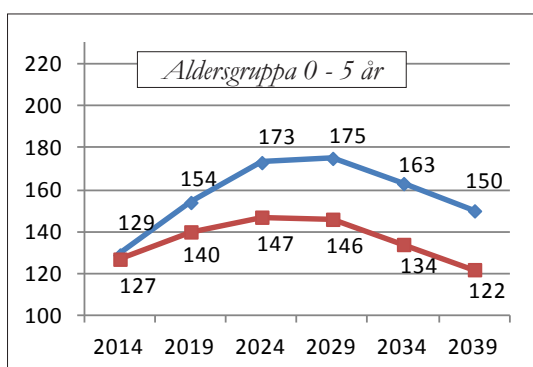
Folketalet i Lom kommune ved utgangen av året fra 2004 til 2012, og ved utgangen av tredje kvartal 2013.
(Kjelde: SSB)

Prognoser for folketallet i Lom fra 2014 til 2039

Prognosen er basert på dei to alternativa "middels nasjonal vekst" og "sterk aldring".
(Kjelde: SSB)

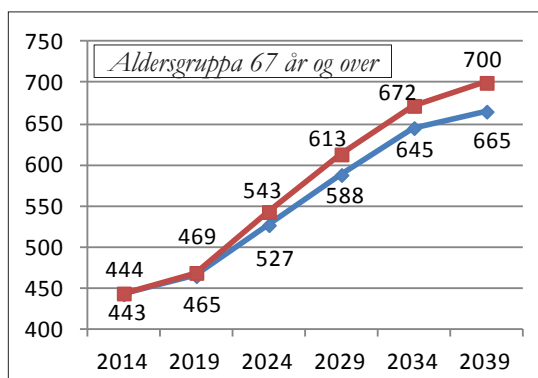
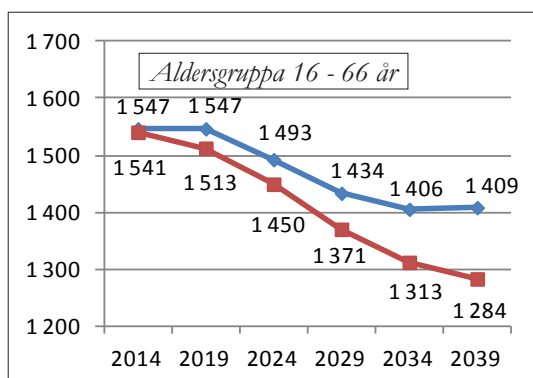
- ◆ Middels nasjonal vekst
- Sterk aldring

Prognoser for folketallet i Lom fra 2014 til 2039 fordelt på aldersgrupper.

Prognosane er baserte på dei to alternativa "middels nasjonal vekst" og "sterk aldring".
(Kjelde: SSB)

- ◆ Middels nasjonal vekst
- Sterk aldring

1.3 Overordna mål og strategiar

1.3.1 Balansert målstyring (BMS)

Resultatleing er ein leiarfilosofi

som er basert på at politikarar, administrasjonssjef, leiarar og tilsette har dei same klart definerte måla og resultatkrava. Det skal vera stor fridom i korleis ein skal nå måla.

Kva meir er Balansert målstyring?

- Ein set fleire område i sentrum, ikkje berre økonomi.
- Lom har sett brukar, medarbeidar, økonomi, samhandling mellom politikk og administrasjon og læring og fornying i sentrum.
- Som hjelpemiddel er det laga målekart som fortel kva ein set fokus på innan kvart område.
- Kommunemålekartet er det overordna målekartet, og seier kva som skal målast totalt og for kvart tenesteområde.
- Målekarta skal vera forankra og aksepterte i heile organisasjonen.
- KS sine brukar- og medarbeidar-undersøkingar skal brukast som hjelpemiddel i resultatmålingane.
- BMS vil gje grunnlag for dialog mellom politikarar og administrasjonssjef, mellom administrasjonssjef og leiargruppe og mellom dei einskilde leiarane og deira tilsette. Dette vil gje grunnlag for ein brei medverknad frå heile organisasjonen i arbeidet mot felles mål.
- Ein flatare organisasjonsmodell med stor bruk av delegering gjer det naudsynt med eit anna styringssystem.

1.3.2 Kommunemålekart

Fokus- område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Gj.snitt landet	Lom kommune		
			Resultat 2012	Resultat 2012	Mål 2013	Mål 2014
Økonomi	Økonomistyring og drift	Brutto driftsresultat	2,0 %	1,0 %	1,3 %	-0,7 %
		Netto driftsresultat	2,7 %	6,1 %	8,0 %	-0,8 %
	Finansiell styring	Eigenkapitalprosent	-	32,1 %	36,0 %	30,0 %
		Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter	194	218	230	230
	Likviditet	Likviditetsgrad 1	-	2,7	3,4	2,5
		Arbeidskapital i prosent av driftsinntekter	19,8	34,0 %	34,0 %	0,3
Medarbeidarar	Opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nøgd med næraste leiar?	4,8	4,6	4,8	4,8
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?	4,2	4,0	4,3	4,3
		Løyser dykk felles arbeidsoppgåver på arbeidsplassen på ein god måte?	4,9	5,0	4,9	4,9
		Har du høve til å arbeide sjølvstendig?	5,2	5,2	4,9	5,1
	Målt kvalitet	Sjukefråvær korttid	-	2,30 %	2,5 %	2,6
		Sjukefråvær langtid	-	5,50 %	3,9 %	3,7
		Svarprosent medarbeidarundersøking	-	57 %	83,0 %	86,0 %
Læring og fornyng	Opplevd kvalitet	I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	4,6	4,9	4,9	4,8
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	4,2	4,3	4,3	4,6

Karakterskala i medarbeidarundersøkingane går frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

1.4 Handlefridom i økonomien - prioriteringar

1.4.1 Endringer i tilskot frå staten

	Bud(end) 2013	Budsjett 2014	Endring
Skatt på inntekt og formue	-43 016 000	-44 331 000	-1 315 000
Statleg rammeoverføring	-71 800 000	-72 734 000	-934 000
Inntekstutjamningstilskot	-12 115 000	-12 566 000	-451 000
Skjønstilskot	-600 000	-500 000	100 000
Sum tilskot frå staten	-127 531 000	-130 131 000	-2 600 000

1.4.2 Rammeoverføringar og utvikling i løns- og pensjonsutgifter

Som faktor for årslønsvekst er brukt 3,8%. Dette er prognose frå SSB.

Lønsutgiftene får ei auke på ca kr 9 000 000.

I budsjettet for 2014 er pensjonspremien 20,0 %. For 2013 var denne faktoren 16,7%. Dette er utrekna etter estimat frå KLP. Pedagogisk personell ved skulane er forsikra gjennom statens pensjonskasse. Her er satsen 12,25%.

Dette syner at auke i rammetilskot er på ca kr. 6 500 000 mindre enn auke i løns- og pensjonsutgiftene.

1.4.3 Øyremerka tilskot

Det kan søkjast på middel til aktivitetstilbod for demente. Frå sentrale styremakter er det eit mål å lovfeste retten til dagaktivitetstilbod for demente.

Investeringstilskot til sjukeheimplassar og omsorgsbustader blir vidareført.

Barnevernet blir ytterlegare styrka.

1.4.4 Kraftinntekter

Konsesjonskraft	Budsj.(end) 2013	Budsjett 2014	Endring
Kjøp	5 030 000	4 500 000	-530 000
Sal av konsesjonskraft-avgiftspliktig	-12 165 000	-11 900 000	265 000
Sal konsesjonskraft - netto	-7 135 000	-7 400 000	-265 000

1.4.5 Eigedomsskatt

Lom kommune har eigedomsskatt på eigedomar på Fossbergom og på "Verker og bruk".

Grunnlaget for utskriving av eigedomsskatt på kraftanlegg, som kjem inn under gruppa "Verker og bruk", er fastsett av Skatteetaten.

1.4.6 Lønsutgifter

	Budsj. (end) 2013	Budsjett 2014	Endring
Løn	113 450 906	119 658 758	6 207 852
Sosiale utgifter	22 834 919	25 683 535	2 848 616
Sum løn	136 285 825	145 342 293	9 056 468

	Rekneskap 2011	Rekneskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Løn i prosent av driftsinntekter	63,6%	70,5%	67,7	72,4%

Del 2 Forslag til tiltak frå tenesteområda

2.1 Staben til administrasjonssjefen

2.1.1 Nøkkeltal for skulane

	Lom			Skjåk 2012	Vågå 2012	Komm- gruppe 2012	Opp- land 2012	Noreg u/Oslo 2012
	2010	2011	2012					
Netto driftsutgifter til grunnskulesektor per innbyggjar 6-15 år	102 758	109 211	121 427	138 977	117 802	112 324	104 665	96 319
Netto driftsutgifter til skulelokale, per innbyggjar 6-15 år	1 044	1 606	2 881	5 275	2 394	4 664	4 370	4 030
Netto driftsutgifter til skuleskyss, per innbyggjar 6-15 år	18 060	20 090	21 075	22 324	18 488	17 542	16 801	15 725
Netto driftsutgifter til skulefritidsordning, per innbyggjar 6-9 år	2 950	4 108	4 371	6 548	4 312	3 360	3 141	1 901
Andel elevar i grunn-skulen som får spesial-undervisning, prosent	7,0	5,3	4,8	6,3	5,7	10,7	8	8,6
Timer spesial-undervisning i prosent av antall lærertimer totalt	17,3	12,9	14	17,6	14,3	19	17,5	18
Korrigerte brutto driftsutg. til grunnskule-undervisning, per elev	102 810	105 761	122 637	138 591	118 317	115 578	110 871	103 194
Driftsutgifter til undervisningsmaterieil, per elev i grunnskulen	2 585	2 767	2 486	1 962	1 804	1 813	1 568	1 429
Gjennomsnittlig gruppe-storleik, 1. til 4. årstrinn	10,4	10,5	10,7	11,0	14,1	11,1	11,9	13,1
Gjennomsnittlig gruppe-storleik, 5. til 7. årstrinn	13,3	10,9	10,3	11,0	10,6	11,3	11,9	12,8
Gjennomsnittlig gruppe-storleik, 8. til 10. årstrinn	12	11,7	11,4	10,8	13,0	12,5	13,3	14,6
Gjennomsnittlige grunnskulepoeng	39,6	39,6	37,4	38,6	36,2	:	39,6	39,9

2.1.2 Nøkkeltal for barnehagane

	Lom			Skjåk 2012	Vågå 2012	Opp- land 2012	Komm- gruppe 2012	Noreg u/Oslo 2012
	2010	2011	2012					
Netto driftsutgifter per innbyggjar 1-5 år i kroner, barnehager	39 519	112 462	127 227	115 290	108 548	112 274	111 810	114 949
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	86,1	85,6	87,6	80,4	82,7	89,4	91,1	90,8
Andel barn 0-5 år med barnehageplass	71,5	73,0	75,9	75,4	70,3	76,0	77,6	77,2
Korr. brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage	144 742	156 371	174 529	169 434	157 376	155 632	154 801	157 355
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale barnehager per korrigert opphaldstime	64,00	64,00	67,00	62,00	60,00	54,00	55,00	52,00
Andel ansatte med førskulelæruddanning	33,3	34,3	40,5	44,8	37,1	31,0	33,9	33,7
Andel ansatte med anna pedagogisk utdanning	3,3	5,7	2,7	3,4	0,0	3,6	4,6	3,5
Andel assistentar med førskulelærudd, fagutd, eller anna pedagogisk utdanning	93,8	88,9	90,9	37,5	44,8	37,5	38,6	28,5

2.2 Støttefunksjonen

2.2.1 Status og analyse (SWOT)

Nåtid	Framtid
<u>Styrke</u> Strategiar med tiltaksplan, gjev oversikt i overordna arbeidsoppgåver. Gode IKT – system.	<u>Moglegheiter (prioritert)</u> Utvikling av intranettet. Arbeidsgjevarstrategien gjev grunnlag for å arbeide med og synleggjera kommunen som god arbeidsgjevar. Implementert kvalitets-/ HMS-system frå 1.1.2014.
<u>Kritiske forbettringsbehov (prioritert)</u> Inneklima ved biblioteket – markiser på alle vindauga. Etablering av arena for erfaringsutveksling og internopplæring.	<u>Spesielle utfordringar (prioritert)</u> Stor arbeidsmengde krev system for oppfølging. Fleire som kan gå av med pensjon innan få år.

2.2.2 Nøkkeltal

Finansielle nøkkeltal	Lom			Skjåk 2012	Vågå 2012	Komm.-gruppe 2012	Opp-land 2012	Noreg u/Oslo 2012
	2010	2011	2012					
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	-2,8	1,8	1,0	-0,1	-0,9	1,5	1,2	2,1
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	4,0	7,9	6,2	5,4	0,2	2,2	3,3	2,6
Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter	172,3	164,3	190,3	211,4	221,5	201,3	191,9	193,8
Arbeidskapital i prosent av brutto driftsinntekter	34,3	37,2	38,6	42,0	26,5	19,2	28,7	21,3
Frie inntekter i kroner per innbyggjar	41 710	48 597	51 837	51 272	53 249	51 321	46 229	45 652
Netto lånegjeld i kroner per innbyggjar	26 280	24 505	41 539	15 152	65 683	52 063	39 888	44 032

2.2.3 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Noreg	Støttefunksjonen			
			res. 2012	Mål 2012	Res. 2012	Mål 2013	Mål 2014
Brukarar	Opplevd kvalitet	Støttefunksjonen gjev god service ved kontakt	4,8	*)	4,6	4,9	4,8
		Støttefunksjonen er løysingsorientert	4,7	*)	4,5		4,7
		Støttefunksjonen held avtalde fristar	4,6	*)	4,1		4,6
		Støttefunksjonen tydeleggjer tenestene eg kan få	4,5	*)	4,5		4,7
Målt kvalitet	Kredittid fordringar	Restansar i sak/arkivsystemet	-	15%	8,7%	15%	15%
		Andel saker handsama innan 14 dagar	-	80%	63%	80%	80%
		Total score i kvalitet på heimesida		92%	**)	92%	85%
		Besøkande på kommunenettstaden pr. veke		10 000	1 701	8 000	6 000
		Besøkande på Lom.no gjennomsnitt pr. veke		5 000	121	2 000	***)

*) Ny indikator 2013

***) Det ligg ikkje føre resultat frå 2012 fordi Difi flytta undersøkinga frå vår til haust og ”hoppa over” 2012.

****) Lom.no blir endra til å bli nettstad for Utgard. Det er ikkje sett noko mål for besøkande.

Brukar- og medarbeidarundersøkingar, karaktterskala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

2.3 Loar skule

2.3.1 Status og analyse (SWOT)

Nåtid	Framtid
<u>Styrke</u> Brei kompetanse, mellom anna auka kompetanse i matematikk, to lesepedagogar og inspektør på plass. God ressurstilgang, med blant anna leksehjelp for 5.-7. klasse Godt arbeidsmiljø og høg arbeidsmoral.	<u>Moglegheiter (prioritert)</u> Vidareutvikle lese- og matematikksatsinga og vurdering for læring Felles forståing for at ungar er ulike og at fysisk aktivitet gjev verknadar i alle læringsaktivitetar. Pedagogar på leksehjelp i 1.-4.klasse.
<u>Kritiske forbettringsbehov (prioritert)</u> For få elevpc-ar og mangel på digitale tavler. For få og for små rom til tilsette og elevar, blant anna møterommet. Betre låsesystem for heile skuleanlegget.	<u>Spesielle utfordringar (prioritert)</u> Å nå kompetansemåla i digitale ferdigheiter. Gå grundigare inn i dei ulike satsingsområda. Trafikal tilrettelegging for levering og henting av elevar.

2.3.2 Nøkkeltal

Nøkkeltal for barneskulane er oppgjevne i kapittel 2.1.1 på side 8.

2.3.3 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Noreg	Loar skule			
			res. 2012	Mål 2012	Res. 2012	Mål 2013	Mål 2014
Brukarar	Opplevd kvalitet	Sosial trivsel	4,4	4,5	4,5	4,5	4,5
		Trivsel med lærar	4,1	4,4	4,4	4,5	4,5
		Mobbing på skulen	1,4	1,2	1,3	1,2	1,2
		Fagleg rettleiing av lærar	3,4	3,8	4,1	4,0	4,0
		Tilfreds med dialog heim-skule	4,3	4,5	4,6	4,5	4,5
Målt kvalitet		Nasjonale prøver 5.steg lesing. Prosentdel på meistringsnivå 1 av 3 nivå.	28%	-	40%	-	10%
		Nasjonale prøver 5.steg rekning. Prosentdel på meistringsnivå 1 av 3.	26%	-	10%	-	10%
Med-arbeidarar	Opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nøgd med næraste leiar?	4,6	5,0	4,3	4,5	4,5
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?	4,0	3,5	3,1	3,5	3,5
		Løyser de felles arbeidsoppgåver på arbeidsplassen på ein god måte?	4,9	5,0	4,3	4,7	4,7
		Har du høve til å arbeide sjølvstendig?	5,2	5,0	4,8	4,7	5,0
		I kva grad har du tid til å gjera jobben din?	3,9	3,8	3,5	3,8	4,0

2.4 Garmo oppvekstsenter

2.4.1 Status og analyse (SWOT)

Nåtid

Styrke

- God kompetanse i personalet
- Eige bibliotek
- God tilgang på IT-utstyr
- Få elevar gjev rom for god oppfølging av kvar enkelt elev
- Godt samarbeid mellom barnehagen og skulen
- Godt tilrettelagt for fysisk aktivitet

Kritiske forbettringsbehov (prioritert)

- Bli betre til å rettleie elevane fagleg
- Ingen mannlige tilsette i barnehagen.

Framtid

Moglegheiter (prioritert)

- Enda betre og tettare samarbeid mellom skulen og barnehagen.
- Vidareføre arbeidet med ALU og VFL, samtidig som ein legg eit solid grunnlag i mattesatsinga «Mattelyst.»
- Større fokus på differensierte aktivitetar og utfordringar i barnehagen.

Spesielle utfordringar (prioritert)

- Ein liten skule med få elevar gjev ein del utfordringar når det gjeld det sosiale. Ein av utfordringane ligg i å skape eit inkluderande miljø, der alle kjenner at dei har det trygt og godt.
- Vi har ikkje plass til alle barna som søker plass i barnehagen. Dette betyr at ein del ungar får plass på Loar.

2.4.2 Nøkkeltal

Nøkkeltal for skulane er oppgjevne i kapittel 2.1.1. på side 8

Nøkkeltal for barnehagane er oppgjevne i kapittel 2.1.2 på side 8.

2.4.3 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Noreg	Garmo oppvekstsenter				
			Res. 2012	Mål 2012	Res. 2012	Mål 2013	Mål 2014	
Brukar skule	Opplevd kvalitet	Sosial trivsel	4.4	4,5	4,6	4.8	4.8	
		Trivsel lærar	4.1		4.6	4.5	4.7	
		Fagleg rettleiing av lærar	3.4		3,1	3.5	3.5	
		Mobbing på skulen	1.4	1,2	1,8	1,0	1,0	
		Tilfreds med dialog heim-skule	4.3	5,5	4,0	6.0	4.5	
Brukar barnehage	Opplevd kvalitet	Tilfreds med tilgjenge	5.4	5,5	5,8	6	5.8	
		Foreldra sine moglegheiter for medinnflytelse	4.5	4,8	4,6	4.5	4.6	
		Respektfull behandling av barnet	5.3	5,5	5,6	6	5.6	
		Barnehagen sitt bidrag til språkutviklinga til barnet	5.0	5,0	5,0	5	5	
		Målt kvalitet	Talet på barn på venteliste *)		0	2	0	0
Medarbeidarar	Opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nøgd med næraste leiar?	4.6	5,2	5,0	4.9	5.0	
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?	4.0	4,0	3,7	3.7	3.7	
		Løyer de felles arbeidsoppgåver på ein god måte?	4.9		4,8	4.8	4.8	
		Har du høve til å arbeide sjølvstendig?	5.2		4,7	5.2	4.7	
		I kva grad har du tid til å gjera jobben din?	3.9	4,2	3,8	3.9	3.9	
		Målt kvalitet	Sjukefråvær korttid		4,0 %	2,1 %	2,1%	2,1%
		Sjukefråvær langtid		2,0 %	1,7 %	1,7%	1,7%	
Læring og fornying	Opplevd kvalitet	Svarprosent medarbeidarundersøking		100%	100%	100%	100%	
		I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet?	4.6	4,6	4,8	4.6	4.8	
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	4.2	4,5	4,1	4.2	4.1	

*) Barna på venteliste har fått plass på Loar barnehage.

Medarbeidarundersøking, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

2.5 Lom ungdomsskule

2.5.1 Status og analyse (SWOT)

<u>Nåtid</u>	<u>Framtid</u>
<u>Styrke</u> • Høg kompetanse i personalet. Har fått på plass leserettleiar. Godt arbeidsmiljø med svært lågt sjukefråver • IKT-ressursar og kompetanse hos lærarane til å bruke IKT • God ressurstilgang/politisk og administrativ forståing.	<u>Moglegheiter (prioriterte)</u> • Vektlegge vidare arbeid med tilpassa opplæring, Vurdering for læring og leseopplæring. Mattesatsing der mattelærarane skal bli skolert for å kunne konkretisere matematikkundervisninga. • Leggje meir vekt på fysisk aktivitet og kosthald. Eit mål er å få til fysisk aktivitet kvar dag. Tett samarbeid mellom skule, PPT, helsesyster og Bup for å forebygge og hjelpe elevar som slit psykisk.
<u>Kritiske forbettringsbehov (prioriterte)</u> • Enda sterkare vektlegging på basisfaga gjennom betre lese- og skriveopplæring. Auke matematikkforståinga hos elevane • Vidareføre Vurdering for læring. Spesielt viktig å få elevane meir med i vurderingsarbeidet. • Altfor mange elevar er fysisk inaktive som gjer at kondisjon, motorikk og styrke er langt under det ein kan forvente av elevar i denne aldersgruppa. I tillegg slit mange elevar med psykiske plagar. Dette gjev seg utslag i fråver og mistrivsel i skulekvardagen som igjen går utover skuleprestasjonane.	<u>Spesielle utfordringar (prioriterte)</u> • Mange elevar manglar matematisk forståing som gjer at dei slit med faget. Må bli lagt til rette for at matematikklærarane får tilstrekkeleg tid til å få godt utbytte av kursinga i matematikk som vart sett i gong frå skuleåret 2013/14. • I budsjettet må det kome på plass middel slik at ein kan ha meir fysisk aktivitet i skuletida. Det må og bli ein sosiallærer på skulen som kan forebygge og hjelpe elevar som slit psykisk og sosialt. • Administrasjon av undervisning av flyktningane tek mykje tid av administrasjonsressursen på ungdomsskulen. Den merkantile ressursen burde bli auka frå 20 til 40%.

2.5.2 Nøkkeltal

Nøkkeltal for skulane er oppgjevne i kapittel 2.1.1 på side 8.

2.5.3 Målekart

Fokus- område	Kritisk suksess- faktor	Indikator	Noreg	Lom ungdomsskule				
			res. 2012	Mål 2012	Res. 2012	Mål 2013	Mål 2014	
Brukarar	Opplevd kvalitet	Sosial trivsel	4,2	4,5	4,3	4,4	4,4	
		Trivsel med lærarane	3,8	4,2	4,1	4,2	4,2	
		Mobbing på skulen	1,4	1,2	1,2	1,2	1,2	
		Fagleg rettleiing av lærar	3,1	3,4	3,8	3,8	3,8	
		Tilfreds med dialog heim- skule	4,2	4,3	4,2	4,3	4,3	
	Målt kvalitet	Gjennomsnitt grunnskulepoeng	39,9	39,0	37,4	39,0	39,0	
		Resultat NP lesing 9. klasse, nivå 1 og 2 av 5 nivå	17,9 %		4,4 %	12%	10%	
		Resultat NP regning 9. klasse, nivå 1 og 2 av 5 nivå	18,4 %		11,5 %	14%	16%	
	Med- arbeidarar	Opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nøgd med næraste leiar?	4,6	5,5	5,8	5,5	5,5
			Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?	3,9	5,3	5,2	5,2	5,2
I kva grad har du tid til å gjera jobben din?			3,9	4,0	4,2	4,2	4,2	
Målt kvalitet		Sjukefråvær korttid		2,0 %	0,5 %	2%	5%	
		Sjukefråvær langtid		3,0 %	1,9 %	3%	4%	
		Svarprosent medarbeidarundersøking		85%	95%	85%	85%	
Læring og fornyng	Opplevd kvalitet	I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	4,3	5,4	5,3	0,1	5,2	
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	4,1	5,3	5,1	0,1	5,0	

2.5.4 Forslag til tiltak

Drift 2014 – 2017 (nye tiltak over 100 000 kroner eks. mva, tal i heile tusen kroner)

Tiltak	2014	2015	2016	2017
Skifte ut lærebøker - Ny læreplan i ein del fag	40 000	50 000	50 000	50 000

Blir lagt inn på art 1105 slik at den posten blir auka med dei summene som er sett opp ovanfor. I 2013 var posten 1105 på kr 110.000. Denne er auka i 2014 til 150.000.

2.6 Loar barnehage

2.6.1 Status og analyse (SWOT)

Nåtid

Styrke

- Svært gode resultat på brukarundersøkinga dei to siste åra.
- Særleg stor tilfredsheit med småbarnsavdelingane.
- Forholdsvis små og stabile barnegrupper med høg vaksentettheit. Forsking viser at dette er viktig i f t barna sin trivsel.
- Nytt leikeapparat for dei eldste barna og spesielt fokus på natur i ny årsplan bidreg til auka fysisk aktivitet.

Kritiske forbettringsbehov (prioritert)

- Ingen mannleg tilsett, barna treng mannlege rollemodellar.
- Liten bruk av IT med barna; manglar både utstyr og kompetanse.

Framtid

Moglegheiter (prioritert)

- I større grad få fram barna sin oppleving av eigen trivsel i barnehagen:
- Meir systematisk observasjon, bruke barnesamtaler og praksisforteljingar.
- I større grad leggje til rette for allsidige aktivitetar og utfordringar tilpassa barna sine interesser og nivå. Undersøkingar viser at særleg gutane saknar dette.

Spesielle utfordringar (prioritert)

- Store variasjonar i barnetal og etter-spurnad etter barnehageplassar frå år til år.
- Stadig fleire små barn; har ikkje plass til alle på småbarnsavdelingane.
- Mange ynskjer plass i løpet av barnehageåret. Dette gjer det vanskeleg å planleggje ressursbruk og fordeling av plassar.
- Barn som foreldra ynskjer plass for i Garmo barnehage, må gå på Loar.

2.6.2 Nøkkeltal

Nøkkeltal for barnehagane er oppgjevne i kapittel 2.1.2 på side 8.

2.6.3 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksess-faktor	Indikator	Noreg	Loar barnehage			
			Res. 2012	Mål 2012	Res. 2012	Mål 2013	Mål 2014
Brukarar	Opplevd kvalitet	Tilfreds med tilgjenge	5,4	5,5	5,7	5,5	5,7
		Foreldra sine moglegheiter for medverknad	4,5	4,6	5,2	4,6	4,6
		Respektfull behandling av barnet	5,3	5,5	5,6	5,5	5,6
		Barnehagens bidrag til språkutviklinga	5,0	5,2	5,2	5,3	5,3
	Målt kvalitet	Talet på barn på venteliste		0	0	0	0
Med-arbeidarar	Opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nøgd med næraste leiar?	4,8	5,0	4,7	4,5	4,8
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?	4,0	4,4	4,3	4,0	4,3
		Løyer dykk felles arbeidsoppgåver på arbeidsplassen på ein god måte?	4,9	4,8	4,3	4,5	4,9
		Har du høve til å arbeide sjølvstendig?	5,2	4,9	4,8	4,8	5,0
		Samarbeid/trivsel med kolleger	5,1	5,0	4,5	5,0	5,0
		Stoltheit over eigen arbeidsplass	4,7	5,0	4,9	4,8	4,9
		Målt kvalitet	Sjukefråvær korttid		2,0%		
	Sjukefråvær langtid		4,0%				
Læring og fornying	Opplevd kvalitet	Svarprosent medarbeidarundersøking		100%	67%	100%	100%
		Fagleg og personleg utvikling	4,4	4,4	4,6	4,3	4,6
		I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	4,6	4,7	4,7	4,5	4,7
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	4,2	4,3	4,6	4,1	4,6

Brukar- og medarbeidar-undersøkingar, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

2.7 Miljø, teknisk, næring

2.7.1 Status og analyse (SWOT)

Nåtid	Framtid
<u>Styrke</u> • Godt tverrfagleg samarbeid innanfor tenesteområdet. Plan, miljø, teknisk og landbruk/næring har saman ei fagleg breidde som gjer det mogleg å byggje opp eit godt tenestetilbod knytt til ressursforvaltning i ein liten kommune. • Høg kvalitet på kommunaltekniske tenester, vaktmeistertenester og reinhald. • Arbeide for ei berekraftig arealforvaltning og framtidsetta stadutvikling er godt forankra i kommuneadministrasjonen, i bygdesamfunnet og på tvers av partigrænser i det politiske miljøet. <u>Kritiske forbettringsbehov (prioritert)</u> • Sikre og tilrettelegge nye areal for utbygging, både for næringsutvikling og for bustadbygging • Økonomiske rammer til tilfredsstillande drift- og vedlikehald av den kommunale bygningsmassen og kommunale vegar. • Lite tilfredsstillande kontorlokale når det gjeld arbeidsmiljø for tilsette (klima, støy, m.m.) og rom for publikumsmottak ved MTN. Nye lokale (ev utbetring av manglar) må vurderast.	<u>Moglegheiter (prioritert)</u> • Konkret oppfølging av nærings saker og støttespelar for utvikling av attåttnæringar (Inn på tunet, gardsturisme, m.m.) og nye idear. • Gjennomføre handlingsprogram for oppgradering av kommunale vatn og avløpsanlegg. For å oppretthalde forsyningsikkerhet og kvalitet på tenester. • Nasjonalparklandsbysatsinga kan styrke Lom som merkevare og gjere bygda meir attraktiv for etablerarar/innovasjon. Må sikre god forankring og utvikling av vertskapsrolla. <u>Spesielle utfordringar (prioritert)</u> • Store kostnader med kartlegging og iverksetting av tiltak for å sikre bygningar og utbyggingsområde mot fare for ras og flaum • Store utfordringar innan rekruttering og bemanning i enkelte fagstillingar. Sterk konkurranse om kompetanse i samfunnet generelt, og kommunane kan i liten grad konkurrere med private om løn. • Legge betre til rette for intern karriere-/kompetanseutvikling for å redusere avgang/ gjennomtrekk i stillingar. • Drift av Utgard med økonomi og organisering, tilrettelegging.

2.7.2 Nøkkeltal

	Lom			Skjåk 2012	Vågå 2012	Komm- gruppe 2012	Opp- land 2012	Noreg u/Oslo 2012
	2010	2011	2012					
Årsgebyr for vassforsyning	2 492	2 542	2 667	1 934	4 782	4 012	3 223	..
Årsgebyr for avlaupstenesta	3 542	3 215	3 379	5 108	4 403	3 558	4 288	..
Årsgebyr for avfallstenesta	2 120	2 000	1 930	2 190	1 816	2 105	2 037	2 464
Gjennomsnittleg saksbehandlings- tid, vedtekne reguleringsplanar (kalenderdagar)	..	83	..	..	245	..	..	..
Gjennomsnittleg saksbehandlings- tid, oppmålingsforretning (kalenderdagar)	25	43	33	90	14	68	54	66
Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal veg og gate	35 031	56 594	49 406	63 559	103 205	74 155	97 695	118 380

2.7.3 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Noreg	MTN			
			Res. 2012	Mål 2012	Res. 2012	Mål 2013	Mål 2014
Brukarar	Opplevd kvalitet	Resultat for brukarane, byggjesak		5,0	5,2	5,0	5,0
		Generell oppleving av kvalitet, byggjesak		5,0	5,3	5,0	5,0
		Resultat for brukarane, vasskvalitet og vasstrykk		5,0	5,6	5,0	5,0
		Resultat for brukarane, funksjon på avlaupssystemet		5,0	5,5	5,0	5,0
		Resultat for brukarane, vatn og avlaup tillit og respekt		5,0	5,5	5,0	5,0
		Resultat for brukarane, vatn og avlaup, service og tilgjenge		4,5	5,4	4,5	5,0
		Resultat for brukarane, vatn og avlaup, informasjon		4,5	4,8	4,5	5,0
		Renhaldstenesta leverer tjenester av god kvalitet				5,0	5,0
		Renhaldstenesta tydeleggjer kva for tenester eg kan få				4,0	5,0
		Vaktmestertenesta leverer tjenester av god kvalitet				5,0	5,0
		Vaktmestertenesta tydeleggjer kva for tenester eg kan få				4,0	5,0
	Målt kvalitet	Andel vassprøver som tilfredsstillar krav i forskrift		100%	100%	100 %	100%
		Andel avlaupsprøver som tilfredsstillar krav i forskrift		100%	100%	100 %	100%
		Avklaring av forventning	Andel tenestestader med serviceerklæring		30%	10%	10 %
Ressursstyring	Prioritering	Sjølvkostrekneskap vatn, dekningsgrad		100%	100%	100 %	100%
		Sjølvkostrekneskap avlaup, dekningsgrad		100%	100%	100 %	100%
		Sjølvkostrekneskap renovasjon, dekningsgrad		100%	100%	100 %	100%
		Sjølvkostrekneskap feiing, dekningsgrad		100%	100%	100 %	100%
Medarbeidarar	Opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nøgd med næraste leiar?		4,5	4,7	4,5	5,0
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?		5,0	3,5	5,0	5,0
		Løyser dykk felles arbeidsoppgåver på arbeidsplassen på ein god måte?		5,0	5,0	5,2	5,0
		Har du høve til å arbeide sjølvstendig?		5,0	5,3	5,2	5,0
		I kva for grad tru du at arbeidsplassen har eit godt omdøme blant innbyggjarane i kommunen		4,5	4,2	4,5	4,5
		Målt kvalitet	Sjukefråvær korttid		3,5 %	2,4 %	3,0 %
		Sjukefråvær langtid		3,5 %	2,6 %	3,0 %	2,5%
		Svarprosent medarbeidarundersøking		70%	55%	70 %	70%
		Andel gjennomførte medarbeidarsamtalar		100%	95%	100 %	100%
	Læring og fornying	Opplevd kvalitet	I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?		4,5	5,0	4,8
I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?				4,5	4,3	4,5	5,0
Målt kvalitet		Gjennomførte kompetansetiltak i høve overordna kompetanseplan		100%	100%	100 %	100%

Brukar- og medarbeidarundersøkingar har karakterskala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

2.7.4 Forslag til tiltak

Kommentarar og merknader i samband med framlegg til nye driftstiltak

Drift og vedlikehald av kommunale vegar

Budsjettramer er vidareført utan auke over mange år.

Kontrakt med entreprenør er indeksregulert og over 10 år utgjer dette 40 % auke i kostnader. Ved budsjett for 2010 ble i tillegg rame redusert med 10 %. Rekneskapen dei siste åra viser meirforbruk i forhold til budsjett. KOSTRA tal viser at Lom kommune har låge kostnader med drift og vedlikehald pr. km veg. Budsjettrame dekkjer ikkje lenger fast drift av vegnettet, prioritering av vedlikehald og uføresette hendingar er det dermed ikkje rom for. Dette er bakgrunn for framlegg til 50% auke i budsjettrame med kr 345 000,- pr. år i periode (budsjett bør regulerast etter indeks kvart år).

Standard på vinterdrift av vegar kan reduserast, dette har delvis vore prøvd. Med bratte vegar i bustadfelt skapar dette mange reaksjonar frå publikum, samt universelt tilgjenge blir dårlegare. Etter veglova kan kommunen omklassifisere delar av vegnettet til privat veg. Dette er mest aktuelt for enkelte grendevogar, slike prosessar skaper reaksjonar frå dei som blir råka med kostnader. Kommunen får prosessomkostningar og innsparingspotensialet er beskjedent.

Vedlikehald av bygg

Budsjettet har ikkje vore auka i takt med årleg kostnadsauke. Dette vanskeleggjer planlagt vedlikehald, og ein er avhengig av ekstraløyvingar gjennom året.

Vedlikehald av anlegg

Budsjettet har ikkje vore auka i takt med årleg kostnadsauke, og er av ein storleik som vanskeleggjer planlagt vedlikehald. I 2013 var kostnaden ved lukking av avvik etter el.-kontroll større enn løyvd budsjett.

Vikar Utgard

For drift av Utgard er ein avhengig av vikarmidlar til driftspersonell.

Arbeidsleiar i sysselsettingsgruppa

Sysselsettingsgruppa er eit viktig tilbod for dei som dett utanom arbeidsmarknaden, og er eit tilbod bla. til personar i språkpraksis. Gruppa utfører og mindre vedlikehaldsjobbar som det ikkje er ressursar til elles, og er au eit tilbod til eldre som treng hjelp til småjobbar som plenklypp/brøyting mm. 60% av løna til arbeidsleiaren blir dekt av NAV.

Landbruk

Stort behov for utviklings- og informasjonstiltak for landbruket i Lom. Stor avskaling i næringa treng tiltak for å fange opp yngre/potensielle nye gardbrukarar (t.d. eige nettsted) og nye samarbeidstiltak med andre næringar (t.d. nye formar for beitedrift som kombinerer opplevelsesturisme og tiltak mot rovdyrangrep). IPT prosjektet er basert på og avhengig av eigeninnsats i tillegg til prosjektleiar (40% stilling for Lom og Skjåk) for å vise resultat innan prosjektperiode på 2 år. Landbrukskontoret ligg også etter med andre oppgåver som oppdatering av informasjon om landbruket på heimesida (siste gjennomgang var før 2009), prosess for evaluering av retningslinjer for bruk av kommunale midlar til landbruket (siste gjennomgang 2007) og SMIL-midlar mm. Jordbrukssjefen er bunden til saksbehandleroppgåver, rapporteringar, henvendinger frå brukarar mm. Framlegg på 105.000 kr i lønsmidlar for å frigjøre jordbrukssjefen for arbeid med utviklings- og informasjonsoppgåver og tilsette landbruksrådgjevar i 3 månader for arbeid med saksbehandling mm.

Kollavegen restaureringstiltak

Kollavegen er med i verneplan for vegrelaterte kulturminne. Det er utarbeida plan for restaurering av veganlegget der behova er synleggjort. Norsk vegmuseum er innstilt på å gjeva årleg løyving til tiltak framover med kr 150 000,- pr. år. Kommunen må bidra med tilsvarende beløp. Norsk vegmuseum har opplyst at verneplan er under revisjon. Kulturminne som ikkje blir prioritert lokalt med midlar kan bli teke ut av verneplan ved revisjon.

2.8 Helse og velferd

2.8.1 Status og analyse (SWOT)

Nåtid	Framtid
Styrke • Halde oppe fokus på folkehelseenkjinga i all planlegging og tenesteyting • Stabilt og kompetent personell • Tidleg intervensjon og godt tverrfagleg samarbeid Kritiske forbettringsbehov (prioritert) • Finne løysing for Helsesenteret via utarbeidd forprosjekt i 2013 • Auke av knappe stillingsressursar på fagområder som helsesystemer/ legesekretær psykisk helsearbeid og Nav • Avsetja tid til fagleg oppdatering og internkursing	Moglegheiter (prioritert) • Styrking av det førebyggjande og helsefremjande tverrfaglege samarbeid for barn, unge, gravide og vaksne • Vidareutvikle interkommunalt samarbeid • Styrke kompetanseutviklinga i regionen – auka bruk av undervisning/kursing via videokonferanseutstyret Spesielle utfordringar (prioritert) • Oppfølging av samhandlingsreformen - både økonomisk/personellmessig og kompetansemessig. • Styrking av psykisk helsearbeid og rusomsorgen i kommunane i regionen • Stort behov for kommunepsykolog – regional stilling?

2.8.2 Nøkkeltal

	Lom			Skjåk 2012	Vågå 2012	Komm.- gruppe 2012	Opp- land 2012	Noreg u/Oslo 2012
	2010	2011	2012					
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstenesta	4 310	4 113	5 636	4 682	5 156	6 839	7 020	6 830
Andel barn med barnevernstiltak ift. innbyggjarar 0-17 år	2,0	4,5	4,2	3,7	4,4	:	:	4,8
Brutto driftsutgifter per barn i opprinneleg familie	114 000	:	:	47 286	11 296	:	:	31 626
Netto driftsutgifter til sosialtenesta pr. innbyggjar 20-66 år	1 638	918	818	3 613	1 724	1 839	2 263	2 721
Andelen sosialhjelpsmottakarar 20-66 år, av innbyggjarar 20-66 år	3,6	3,8	2,7	4,5	4,4	:	:	3,9
Netto driftsutgifter pr. innbyggjar i kroner, kommunehelsetenesta	3 041	3 765	4 578	3 950	3 331	2 887	2 452	2 094
Legeårsverk pr 10 000 innbyggjarar, kommunehelsetenesta	12,3	12,4	14,4	17,6	14,2	12,1	11,1	9,9
Fysioterapiårsverk per 10 000 innbyggjarar, komm.helsetenesta	7,5	7,6	7,6	11,5	11,3	9,3	10,9	8,6

2.8.3 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Noreg	Helse og velferd			
			res. 2012	Mål 2012	Res. 2012	Mål 2013	Mål 2014
Brukarar barnevern	Opplevd kvalitet	Barnevernstenesta bidreg til at ditt barn får det betre	4,2	-	4,6	4,8	4,8
		I kor stor grad opplever du at dei tilsette i barnevernstenesta behandlar deg med respekt?	4,5	-	5,4	4,8	5,0
		Kor fornøyd er du med moglegheita for å få kontakt med barnevernstenesta (tlf./fysisk oppmøte/epost)?	4,4	-			
		Barnevernstenesta tek omsyn til dine ynskjer og behov	4,3	-	5,0	4,8	4,8
		Barnevernstenesta gjev meg nok informasjon	4,1	-	5,6	4,8	5,0
		Barnevernstenesta tek deg på alvor	4,3	-	5,5	4,8	5,0
		Alle lovpålagte fristar skal haldast		-	100%		100%
		Alle saker har sluttrapport etter endt undersøking		-	100%		100%
		Alle barn har ein aktiv tiltaksplan		-	100%		100%
		Barne- og fam.verngruppa besøkje alle barnehagar og skular i året		-	3 (tre)		3(tre)
Brukarar psykisk helsearbeid	Opplevd kvalitet	I kor stor grad opplever du at tenesta bidreg til at du får eit meir aktivt liv	3,6	3,1	3,8	3,7	3,8
		I kor stor grad opplever du at tenesta bidreg til auka tryggleik?	3,5	3,5	3,8	3,6	3,8
		I kor stor grad behandlar dei tilsette deg med respekt?	3,8	4,0	4,0	3,8	4,0
Brukarar sosial	Opplevd kvalitet	På grunn av for få svar på brukarundersøkinga kan ikkje resultat gjerast offentleg					
Brukarar helsestasjon		I kor stor grad føler du at du kan ta opp vanskelege tema med dei tilsette på helsestasjonen?	4,8	4,2	4,6	4,3	4,6
		I kor stor grad tykkjer du at dei tilsette møter deg og barnet ditt med vennlegheit og respekt?	5,6	5,0	5,6	5,1	5,6
		Korleis opplever du moglegheita for å få kontakt med helsestasjonen (telefon, fysisk oppmøte, e-post o.l)?	5,1	4,9	4,6	4,9	4,9
Brukarar ergoterapi	Opplevd kvalitet	I kor stor grad tykkjer du at du har fått det betre med det du trengte hjelp til?	5,0	5,0	4,7	4,4	5,0
		I kor stor grad tykkjer du at dei tilsette behandlar deg med respekt?	5,7	5,6	5,3	5,2	5,5
		I kor stor grad tykkjer du at ventetida for å få ergoterapi er akseptabel?	4,7	4,8	4,5	4,5	4,7
Brukarar fysioterapi	Opplevd kvalitet	I kor stor grad tykkjer du at du har fått det bedre med det du trengte hjelp til?	5,0	4,8	4,7	4,8	4,9
		I kor stor grad tykkjer du at dei tilsette behandlar deg med respekt?	5,7	5,6	5,3	5,6	5,5
		I kor stor grad tykkjer du at ventetida for å få fysioterapi er akseptabel?	4,7	5,0	4,3	5,0	4,7
Medarbeidarar	Opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nøgd med næraste leiar?	4,8	4,2	4,5	4,8	4,8
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?	4,0	3,8	4,2	4,0	4,0
		Løyser dykk felles arbeidsoppgåver på ein god måte?	4,9	4,8	5,1	4,9	4,9
		I kor stor grad har du høve til å arbeide sjølvstendig?	5,2	5,1	5,4	5,2	5,2
	Målt kvalitet	Sjukefråvær korttid		<3,0%	<3%	<3%	<3,0%
		Sjukefråvær langtid		<5%	<5%	<5%	<5,0%
		Svarprosent medarbeidarundesøking		>80%	>80%	>70%	>80%
Læring og fornying	Opplevd kvalitet	I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	4,6	4,4	4,5	4,8	4,8
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	4,2	4,1	4,0	4,2	4,2

Brukar- og medarbeidarundersøkingar, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

2.8.4 Forslag til tiltak

Kommentarar og merknader

Budsjett 2014 Lom Helsestasjon. Styrking av tenesta

Regjeringa sitt forslag i hovudprioriteringar i statsbudsjettet pkt. 2.4:

«Helsestasjons- og skolehelsetjenesten er en viktig forebyggende tjeneste for barn og unge opp til 20 år. Tjenestene skal bidra til å fremme barns psykiske helse, ernæring og fysisk aktivitet, forebygging og avdekking av vold og overgrep, forebygging av mobbing og redusert frafall i skolen. Tjenestene har høy oppslutning. I Regjeringens forslag om vekst i kommunenes frie inntekter er 180 mill. kroner knyttet til behovet for å styrke helsestasjons- og skolehelsetjenesten.»

Samhandlingsreformen gjev sterke føringar der *Førebyggjande helsearbeid skal prioriterast.*

Helsestasjon- og skulehelseteneste er lovpålagt kommunal oppgåve

Helsesysterressursen høgdast for å kunne imøtekome behov for primærforebyggjande tiltak og nye krav og forventningar i Samhandlingsreformen. Primærforebygging er også i tråd med satsing i Regional plan. Helsestasjonen er den arena som treffer så godt som alle barn og foreldre i førskulealder. Auka ressurs vil gje tenesta betre tid til brukarane for å imøtekome dei på ein god måte og ta i vare deira behov. Tidspress gjev eit dårlegare tenestetilbod.

Helsestasjon- og skulehelsetenesta får stadig nye oppgåver utan at ressursen blir auka

Døme er:

- tidleg heimebesøk etter fødsel (for å kompensere for tidleg utskrivning frå barsel, samt sikre oppfylgjing av for tidleg fødte barn),
- Ammekyndig helsestasjon treng ekstra konsultasjon helst etter 4. – 5. dag og innan 7 – 10 dagar etter heimkomst for vekt og hovudomkrets, vekt- og høgdemåling med vidare oppfylgjing,
- EPDS (kartlegging for oppdage tidleg depresjon hjå mor i barseltida) treng ekstra konsultasjon og fyrstehandsoppfylgjing,
- psykisk helse barn og unge (fange opp tidleg og psykosomatisk oppfylgjing), spesialisthelsetenesta tek ikkje i mot anvisningar før alt er prøvd ut lokalt el. barn og unge må vente på time til spesialisthelsetenesta, dette krev auka oppfylgjing og ressursar lokalt.
- vekt og høgdemåling i 3. og 8. klasse med vidare oppfylgjing,
- HPV vaksine til 7. klasse jenter
- flyktninghelseteneste, auka arbeidsmengde innanfor eksisterande ressurs.
- samhandling med andre instansar, auka tverrfagleg samarbeid som gjev auka møteaktivitet og mindre direkte kontakt med barn og unge.

Tiltak frå 2014

- Tilbod til foreldre om svangerskapskurs saman med fysioterapeut og jordmor. Dette er eit godt primærforebyggjande tverrfagleg tiltak som er med på å styrke foreldrerolla til det beste for barnet. Foreldregruppe er viktig nettverkskapande tiltak.
- Styrke skulehelsetenesta med utvida treffetid på skulane for å fange opp og fylgje opp psykisk helse barn og unge.
- Tettare samarbeid med barnehagen ved å vere til stades saman med barna og personale, for å styrke tidleg innsats.

Lom, 21.10.13

Liv Marie Øyjordet

Leiande helsesyster

Innspel frå folkehelsekoordinator

Eg har i dag hatt møte i styringsgruppa for folkehelse. Gruppa ynskjer å kome med innspel angående tilsetning/ikkje tilsetning i stillinga som folkehelsekoordinator. Vi håpar dette kan takast med i budsjettvurderingane.

Stillinga er på 40%. Det vil såleis ikkje utgjere ei stor innsparing i budsjettet å kutte denne stillingsprosenten.

Stillinga er ein ressurs innan helsefremjande og førebyggjande arbeid. Førebyggjande arbeid vil gi innsparingar på sikt!

- Folkehelselova seier at kommunen *skal* ha naudsynt oversikt over helsetilstand og påverknadsfaktorar i kommunen, identifisere sine særskilde utfordringar og setje i verk eigna tiltak. Mange oppgåver som folkehelsekoordinator har, må derfor bli ivareteke av andre i kommunen.
- Folkehelsekoordinatoren er leiar i styringsgruppa for folkehelse. Dermed vil også denne oppløysast om stillinga ikkje vidareførast. Styringsgruppa representerer ulike sektorar i kommunen; politisk, friviljug, helse, MTN og skule. Deltakarane har eit ekstra fokus på folkehelse, som dei har med seg inn i si tenest/sin sektor. Styringsgruppa er såleis ein stor pådrivar for folkehelse. Det er under utarbeiding ein handlingsplan for folkehelse, laga spesielt for folkehelsekoordinator og styringsgruppa – det er desse som står som ansvarlege for dei ulike tiltaka. Tiltaka er sett i samanheng med Lom kommune sine spesielle utfordringar, jfr folkehelselova.
- Folkehelsekoordinator har fått ansvar for rullering av kommunal plan for idretts- og friluftslivanlegg. Dette burde vore gjort innan utgangen av 2013, og er ei høgt prioritert oppgåve for ein ny folkehelsekoordinator i 2014. Ein plan som ikkje er rullert vil ha innverknad på moglegheiter til å søke om spelemidlar, da prosjekt/anlegg som ein søker om tilskot til *skal* inngå i ein vedteken kommunal plan.
- Ved eit eventuelt interkommunalt samarbeid med Skjåk vil ei slik stilling kunne fungere mykje meir effektivt, jfr tidlegare tilsende referat frå gruppa.
- Ein konsekvens av å kutte slike stillingar, kan også vera at ein da sender signal utad om at folkehelse ikkje er noko vi prioriterer i Lom kommune.

Gruppa si meining er derfor at det er sær uheldig å fjerne ei slik stilling som står i ein så god posisjon for å arbeide førebyggjande i alle sektorar i kommunen.

Styringsgruppa for folkehelse
v/ Anne Marstein

Drift 2014 – 2017 (over 100 000 kroner eks. mva)

Tiltak	2014	2015	2016	2017
Styrking av skulehelse/helsestasjon - jfr. føringar i statsbudsjettet	100 000			

2.9 Institusjonsbasert omsorg

2.9.1 Status og analyse (SWOT)

Nåtid	Framtid
<u>Styrke</u> Høgt nærvær God prosess i høve til dokumentasjon og innarbeiding av rutinar SAMAKS	<u>Moglegheiter (prioritert)</u> Funksjonsinndeling Individuell tiltaksplan for pasientane Miljøbehandling demens; musikkterapi jf. bebruarundersøkinga 2012.
<u>Kritiske forbettringsbehov (prioritert)</u> Strukturere arbeidstid slik at ein kan fastlegge møtetid i turnus Behov for avdelingsleiarar i 100% stilling x4 (inkl. kjøken) Kompetansebehov; geriatri og demens	<u>Spesielle utfordringar (prioritert)</u> Auke i talet på eldre med demenssjukdom og komorbiditet Låg grunnbemanning; behov for styrking Vedlikehald av kompetansenivå og behaldning

2.9.2 Nøkkeltal

	Lom			Skjåk 2012	Vågå 2012	Komm- gruppe 2012	Oppland 2012	Noreg u/Oslo 2012
	2010	2011	2012					
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygg. 80+ år	301 935	341 510	349 032	347 362	321 166	318 134	323 735	339 698
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygg. 67+ år	113 043	122 944	125 294	115 272	118 702	111 973	108 651	111 064
Andel beboere 80 år og over i institusjonar	81,4 %	81,6 %	72,2 %	92,5 %	80,4 %	76,8	74,6	71,6
Andel innbyggere 80 år og over som er bebuarar på institusjon	22,6 %	20,3 %	16,9 %	24,8 %	17,0 %	15,4	13,4	13,8
Korr. brutto driftsutgifter, institusjon, pr. komm. plass	775 854	849 024	881 073	1 017 297	790 517	921 681	985 380	959 213

2.9.3 Målekart

Fokus- område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Institusjonsbasert omsorg				
			Noreg res. 2012	Mål 2012	Res. 2012	Mål 2013	Mål 2014
Brukarar kvalitet	Opplevd	Eg får legehjelp når eg treng det	5,2	*)	5,8	*)	5,8
		Eg får smertelindring ved behov	5,6	*)	6,0	*)	6,0
		Eg trivst saman med dei tilsette	5,6	*)	5,9	*)	5,9
		Eg får stå opp når eg vil	5,3	*)	5,9	*)	5,9
		Mi verdigheit blir i vareteke	5,5	*)	5,8	*)	5,8
		Eg er fornøgd med kultur/underhaldningstilbodet	4,5	*)	4,6	*)	4,6
		Eg har moglegheit til å koma ut i frisk luft	4,8	*)	5,2	*)	5,2

*) Endra brukeraundersøking.

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Noreg	Institusjonsbasert omsorg			
			res. 2012	Mål 2012	Res. 2012	Mål 2013	Mål 2014
Brukarar	Målt kvalitet	Alle langtidspasientar skal ha tilbod om årssjekk i løpet av fyrste buår *)					100%
		Innkomstprosedyre skal fylgjast ved alle innleggingar i institusjon					100%
		Alle pasientar skal ved innkost gjennomgå fallscreening og ernæringscreening *)					100%
		Alle pasientar skal ha oppdatert tiltaksplan og motta hjelp i høve gjeldande plan *)					100%
		All bruk av tvang skal vera i samsvar med vedtak *)					100%
		Medisinavvik *)					0%
		Alle avvik skal meldast *)					100%
		IPLoS-vurdering, hovudkort, tiltaksplan og samandrag skal oppdaterast ved innkost, før ny vedtaksfatting og kvar 6 mnd. *)					100%
		Pasientar med tiltaksplan *)					100%
Ressursstyring	Prioritering	Plassar i institusjon i prosent av mottakarar av pleie- og omsorgstenester			26,2 %		22,5%
		Legetimar pr.veke pr. pasient i sjukeheim			0,58	0,34	0,58
Medarbeidarar	Opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nøgd med næraste leiar?	4,8	4,5	3,1	4,0	4,0
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?	3,9	4,7	4,1	4,7	4,1
		Løyser dykk felles arbeidsoppgåver på arbeidsplassen på ein god måte?	4,8	4,6	5,0	4,8	5,0
		Har du høve til å arbeide sjølvstendig?	5,2	4,9	5,1	4,9	5,1
		I kva grad trivst du saman med kollegane dine?		5,2	5,4	5,2	5,4
	Målt kvalitet	Alle nyttilsette skal igjennom introduksjon for nyttilsette *)					100%
		Tilsette skal deltaka på intern kompetanseheving når dette er lagt til rette for *)					80%
		Tilsette skal deltaka i pålagt undervisning *)					100%
		Andel tilsette som har gjennomført årleg rep. av Pbri kap. 4A *)					100%
		Andel medarbeidarar med gjennomført medarbeidarsamtale				100%	100%
Læring og fornying	Opplevd kvalitet	Andel tilsette som er fagutdanna					100%
		Sjukefråvær korttid		<3,5%	2,8 %	<3,5%	3,5%
		Sjukefråvær Langtid		<6,0%	8,5 %	<6,0%	6,0%
		Svarprosent medarbeidarundersøking		70 %	29%	50%	50%
		Har du naudsynt kompetanse til å utføre dine arbeidsoppgåver?	4,9				5,0
		I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	4,9	4,4	4,5	4,3	4,5
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	4,2	4,5	3,9	4,0	4,5

*) Ny indikator frå 2014.

2.9.4 Forslag til tiltak

Budsjett for ferievikar på institusjon har dei siste åra vore for lite. På grunn av for lite fagutdanna vikarar har det i tillegg vore kjøpt tenester frå vikarbyrå.

Drift 2014 – 2017 (over 100 000 kroner).

Tiltak	2014	2015	2016	2017
Ferievikar institusjon, og kjøp av ekstern arbeidskraft.	300 000	300 000	300 000	300 000
Auka forbruk av medisin og medisinske forbruksvarer, sjå notat på art 1110 i budsjettversjon 700.	150 000	150 000	150 000	150 000
Auka stillingar som avdelingsleiarar				

2.10 Heimebasert omsorg

2.10.1 Status og analyse (SWOT)

Nåtid	Framtid
<u>Styrke</u> • God basiskompetanse • Stabile personalgrupper • Tilbod om kompetanseheving som e-læring	<u>Moglegheiter (prioritert)</u> • Elektronisk samhandling, telemedisin • Omsorgsteknologi • Kompetanseheving gjennom UHT
<u>Kritiske forbetningsbehov (prioritert)</u> • Tilbod om omsorgsbustader med heildøgns omsorg • Auke i dagtilbod til heimebuande demente • Rekrutteringstiltak nye tilsette / vikarar	<u>Spesielle utfordringar (prioritert)</u> • Styrke heimetenesta i høve dreining av pleie- og omsorgstenestene frå institusjonsbasert. • Tileigne spesialkompetanse for fagarbeidarar og høgszkuleutdanna → vidareutdanning. • Auke i tal på demente / livsstilssjukdomar og brukarar med stort bistandsbehov.

2.10.2 Nøkkeltal

	Lom			Skjåk 2012	Vågå 2012	Komm- gruppe 2012	Oppland 2012	Noreg u/Oslo 2012
	2010	2011	2012					
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbyggjar 80+ år	301 935	341 510	349 032	347 362	321 166	318 134	323 735	339 698
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbyggjar 67+ år	113 043	122 944	125 294	115 272	118 702	111 973	108 651	111 064
Mottakarar av heimetenester, pr. 1000 innb. 0-66 år	19	19	18	13	36	24	23	20
Mottakarar av heimetenester, pr. 1000 innbyggjar 67-79 år	116	110	105	130	111	91	83	74
Mottakarar av heimetenester, pr. 1000 innbyggjar 80+ år	374	366	357	369	370	369	340	341
Korrigerte brutto driftsutg pr. mottakar av heimetenester	152 392	175 935	187 500	176 288	147 883	193 620	206 140	213 814
Gjennomsnittlig tal på tildelte timar pr veke, praktisk bistand	8,5	8,6	7,7	3,6	7,9	6,8	8,0	7,8
Gjennomsnittlig tal på tildelte timar pr veke, heimesjukepleie	1,1	2,0	2,0	3,7	2,6	4,3	3,9	4,7

2.10.3 Målekart

Fokus- område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Noreg	Lom heimebasert omsorg			
			res. 2012	Mål 2012	Res. 2012	Mål 2013	Mål 2014
Brukarar	Opplevd kvalitet	I kor stor grad opplever du at tenesta gjev deg ein betre kvardag slik at du kan bu heime?	5,3	3,6	5,5	3,6	5,3
		Dei tilsette veit kva dei skal gjere når dei kjem heim til meg	5,4		5,5		6,0
		Eg veit kva som står i vedtaket mitt	4,7		5,2		5,7
Målt kvalitet		Andel brukarar og event. pårørande til brukarar med funksjonshemming med ansvarsgruppemøte min. 1 gong pr år.		100%	100%		100%
		Saksbehandlingstid		7dg	12dg	10dg	21dg

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Noreg	Lom heimebasert omsorg			
			res. 2012	Mål 2012	Res. 2012	Mål 2013	Mål 2014
Brukarar	Målt kvalitet	Iplos-vurdering, hovudkort, tiltaksplan og samandrag skal oppdaterast ved innkøst, før nytt vedtak og elles kvar 6. mnd. *)				100%	
		All bruk av tvang skal vera i samsvar med vedtak *)				100%	
		Alle pasientar skal ha oppdatert tiltaksplan og motta hjelp i høve gjeldande plan *)				100%	
		Medisinavvik *)				0%	
		Alle avvik skal meldast *)				100%	
Ressursstyring	Prioritering	Tenester til heimebuande sin andel av netto driftsutgifter til pleie og omsorg	48,5%	42,0%	38,1%	45%	
Medarbeidarar	Opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nøgd med næraste leiar?	4,8	4,7	4,3	4,7	4,8
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?	3,9	3,9	3,4	3,6	3,9
		Løyer dykk felles arbeidsoppgåver på arbeidsplassen på ein god måte?	4,8	5,0	5,2	5,0	5,2
		Har du høve til å arbeide sjølvstendig?	5,2	5,2	5,4	5,0 ?	5,4
		I kva grad trivst du saman med kollegane dine?		5,2	5,5	5,3	5,5
		Har du naudsynt kompetanse til å utføre dine arbeidsoppgåver	4,9		5,0		5,0
		Er det lagt til rette for at du kan melde ifrå om kritikkverdige tilhøve på din arbeidsplass	4,8		5,3		5,3
	Målt kvalitet	Andel tilsette i brukargruppe med vedtak etter Hotjl kap 9 som er oppdatert på dette *)					100%
		Andel tilsette som er fagutdanna *)					85%
		Alle nyttilsette skal igjennom introduksjon for nyttilsette *)					100%
		Tilsette skal deltaka på intern kompetanseheving når det er lagt til rette for det *)					80%
		Tilsette skal deltaka i pålagt undervisning *)					100%
		Andel medarbeidarar med gjennomført medarbeidarsamtale		100%	70 %	100 %	100%
Læring og fornying	Opplevd kvalitet	Sjukefråvær korttid		<2,5%	2,9 %	<2,5%	2,5%
		Sjukefråvær langtid		<5,0%	8,5 %	<5,0%	5,0%
		Svarprosent medarbeidarundersøking		70%	71 %	75 %	75%
		I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	4,6	4,4	4,6	4,4	4,6
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	4,2	4,5	4,3	4,0	4,3

*) Ny indikator frå 2014.

Brukarundersøking, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 4 (best).

Medarbeidarundersøking, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

2.10.4 Forslag til tiltak

Drift 2014 – 2017 (over 100 000 kroner).

Tiltak	2014	2015	2016	2017
Dagtilbod demens, 2 x 20% stilling	230 000	230 000	230 000	230 000
Auke i stillingar i heimesjukepleia seinvakt 365 dg/år	1 034 000	1 034 000	1 034 000	1 034 000
Auke i stilling dagvakt helg	287 000	287 000	287 000	287 000
To el-bilar til heimebasert/heimehjelp				
Auka ressursar, jfr enkeltvedtak	250 000	250 000	250 000	250 000
Auka ressursar nye brukarar av miljøarbeidartenesta, jfr enkeltvedtak.				

Del 3 Politisk behandling

3.1 Budsjettprosessen

Formannskapet har fungert som budsjettutval.

3.2 Målsetting med budsjettarbeidet

- Oppretthalde nødvendig tenestetilbod.
- Prioritering av lovpålagde oppgaver.
- Imøtekoma målsettingar i overordna planer og vedtak.
- Netto driftsresultat på minimum 3 %.

3.3 Føresetnader for budsjettet

- Årslønsvekst: 3,8 % auke (Prognose SSB).
- Ordinære pensjonskostnader KLP: 20,0 %
- Ordinære pensjonskostnader STP: 12,25 %.
- Kostnader til AFP: Kr 1 202 000.
- Arbeidsgjevaravgift: 6,4 %.
- KS prognosemodell vert nytta til vurdering av frie inntekter (skatt og rammetilskot).
- Innskotsrente i samsvar med gjeldande rente oktober 2013.
- Lånerente i samsvar med gjeldande rente oktober 2013, ev med tillegg av rentereserve.
- Avdrag basert på nedbetalingsplan frå långevar med årleg reduksjon på kr 2 450 000.
- Utbytte frå AS Eidefoss: kr 6 600 000.
- Bruk av konsesjonskraftinntektene til driftsføremål kr 7 400 000. (Det forelegg ikkje avtale for 2014).
- Vidareføring av opphavleg budsjett 2013, med justering av vedtekne endringar.
- Middel til lønsjustering.

3.4 Behandling i budsjettutvalet

Budsjettarbeidet starta med orientering frå administrasjonen. I tillegg vart det orientert om utviklinga innan barnetal med meir for barnehagane i Lom.

Barnehagen

Det er variabelt barnetal i dei ulike årgangar i komande år som gjer opptak og tilrettelegging av tilbod utfordrande og variabelt. M.a. har det kome signal frå føresette til aktuelle barn i barnehagen i Bøverdalen. Det er signal på få søkjarar i Bøverdalen og det er drøfta med foreldre i kva grad det er aktuelt at ungane startar og går i Loar barnehage, noko det har kome positive signal på. Orientering om dette til formannskapet blir gjort i forståing med føresette som ynskjer så rask avklaring som råd. Ved eventuell overføring av ungane i Bøverdalen til Loar eller Garmo vil det ikkje, ut i frå kapasiteten i dag, vere plass til desse. Endeleg oversikt over søking veit ein ikkje før i slutten av februar. Det er lovpålagt å tilby barnehageplass.

Status budsjett

Med ei negativ budsjettbalanse blir budsjettarbeidet utfordrande. Auke i personalkostnader inkl. pensjon utgjer i overkant av 9,0 millionar kroner. Overføringane frå staten representerer omlag 3,0 millionar kroner. Det vart starta med ei underbalanse mellom 8 og 9 millionar kroner.

Budsjettutvalet vurderte og ny utforming og inndeling av budsjettdokumentet som vart presentert, noko utvalet slutta seg til.

Budsjettutvalet vurderte tiltak innan helse / pleie og omsorg med dreieing av tilbod for å møte noko av underbalansa i budsjettet. Saksutvalet for samhandlingsreforma har vurdert dette.

3.4.1 Kraftinneker og signal om utbytte frå Eidefoss

Kongen i Statsråd har gjeve konsesjon på utbygging av Smådøla.

Etter avtale med Eidefoss AS vil Lom kommune få ei årleg inntekt på ca 1 mill kroner.(+/- avhengig av kraftpris). Inntektene vil Lom kommune få frå 2015. Ein vil og få eigedomsskatt av det nye kraftanlegget på ca kr 500 000. Ein kan rekne inntekt av eigedomsskatten frå 2015.

2013	2014	2015
"Inntektsåret"	"Ligningsåret"	"Eiendomsskatteåret"
Anleggsarbeidet starter opp i 2013.	Alle investeringer foretatt i løpet av 2013 kommer med i ligningen selskapet leverer i 2014 for inntektsåret 2013.	Eiendomsskattegrunnlaget for 2015 er utarbeidet på grunnlag av ligningen levert i 2014 for inntektsåret 2013.
Forutsatt at Smådøla utbyggingen ble påbegynt i 2013, vil dere for første gang kunne eiendomsbeskatte Smådøla fra skatteåret 2015. Det er ligningsmyndighetene som verdsetter kraftanlegg. Følgelig skal dere i løpet av oktober 2014 motta skattegrunnlag for 2015.		

Forvaltning av konsesjonskraft

Konsesjonskrafta er seld gjennom forvaltningsavtale. Konsesjonskraftmengda blir gradvis sikra i løpet av året. Ein veit da ikkje endeleg pris før året er omme.

Utbytte frå Eidefoss AS

Det er signal om at utbytte frå Eidefoss AS vil bli på 6,6 millionar kroner.

3.4.2 Vurdering av stillingar

Budsjettutvalet har gått gjennom ledige stillingar på bakgrunn av notat frå administrasjonen. Med den negative balansen ein har, er det viktig å ikkje gjera tilsetningar i andre stillingar enn det som er naudsynt for å sikre liv og helse.

Moglege innsparingar ved å ikkje tilsette i ledige stillingar:

- Støttefunksjonen: Stipulert innsparing om lag kr 100.000
- Helse og velferd: Stipulert innsparing kr 190.000
- MTN: Stipulert innsparing om lag kr 1.322.000
- Pleie og omsorg: Stipulert innsparing om lag kr 850.000
- Lom ungdomsskule: Stipulert innsparing om lag kr 200.000

Totalt er dette vurdert til kr 2,6 mill.

Formannskapet gjekk gjennom og vurderte situasjonen. Ledig stilling i Støttefunksjonen er innan AKNG. Denne eininga skal samordnast med Skatteoppkrevjarkontoret for Ottadalen. Av denne grunn kan det bli rom for effektivisering, slik at ein vel å redusere med ei stilling, som vil gje ei innsparing på ca kr 100 000 på kvar kommune.

Det vart elles lagt vekt på betydinga av å ha sysselsettingsgruppa, av den grunn at GIAX AS, avdeling Lom blir lagt ned frå nyttår.

Toalettanlegget blir sett som eit viktig servicebidrag med tanke på at Lom som turistknutepunkt.

3.4.3 Kommunerevisjonen

Det er vurdert ein mogleg reduksjon i budsjettet til Nord-Gudbrandsdal kommunerevisjon tilsvarende 10%. Dette er grunngjeve med at det er gjort pensjonsutgiftsavsetning som er høgare enn det som elles er vanleg i kommunane. Innsparinga blir vurdert til ca kr 70.000.

3.4.4 Regiondata

Budsjettet til Regiondata vart drøfta. Dagleg leiar for Regiondata var innom budsjettutvalet og orienterte om drifta der, og dei framtidige planane. Det er planar om å investere i e-handelsplattform, med implementering i 2014. Dette er eit prosjekt som vil gje innsparingar med tanke på at ein blir knytt elektronisk til leverandørane sin produktkatalogar og får elektronisk behandling frå bestilling til betaling av faktura.

Budsjettutvalet presiserte at gevinstrealisering er viktig, og at det skal bli sett fokus på dette ved implementering av nye system.

3.4.5 Legevakt

Det er betydeleg auke i legevaktutgifter. Årsaken til dette ligg i nytt nødnett som vi må knyte oss til.

Budsjettutvalet bad administrasjonssjefen kontakte regionssjefen for å be om nærare orientering om budsjettsituasjonen i Regiondata og NGLMS i eit regionalpolitisk fora så snart som mogleg.

3.4.6 Kyrkjeleg fellelråd, Lom friviljugsentral m.fl.

Administrasjonen la fram søknader frå desse til budsjettet for 2014. Søknadene er overleverte Budsjettutvalet. I tillegg er disse innspela kome inn:

- Møtebok frå Kyrkjeleg Fellelråd den 28 september med budsjettframlegg med søknad om tilskot for budsjett 2014 og økonomiplanperioda (i tillegg vart det orientert om munnleg presisering og oppdatert informasjon).
- Innspel frå leiande helsesystem dagsett 21.10.2013
- Innspel frå styringsgruppa for folkehelse

3.4.7 VTA-overføring

Overføring frå kommunen til GIAX vedr VTA-plassar (Varig tilrettelagt Arbeid) er nullstilt i budsjettframlegget. Ordførar viste til at desse utgiftene nok kjem på andre postar i kommunen.

3.4.8 Bruk av fond

Det er ynskje om å avgrense bruk av disposisjonsfond på same nivå som i fjor. Utvalet vil at det skal kartleggjast bruk av eventuelle andre fondsavsetningar til endeleg saldering, som til dømes fond til variasjon i pensjonsutgifter. Administrasjonen viste til nåverande status i høve fondsavsetningar til pensjon (ulike fond) og AFP-avsetningar. Det blir vurdert som aktuelt å nytte av desse til saldering av budsjett 2014.

3.4.9 Utgard

Innhald i driftsbudsjettet for Utgard bygger på politisk sak frå vedtak om bygging. Denne saka er utgangspunkt for budsjettet. I tillegg er det lagt inn arrangementsutgifter på kr 630.000 for å vera i stand til å få til arrangement. Det er lagt inn finansiering av dette på kr 625.000 til dette frå næringsfondet.

3.4.10 Rentenivå

Det er signalisert auke i Husbanken sine renter med 0,75 % etter forslag frå den nye regjeringa. Lom kommune har fastrentelån, slik at vi ikkje vil bli råka av denne endringa for 2014.

3.4.11 Utgifter til politisk verksemd

Administrasjonjen har presentert utvikling i og status for utgifter til politisk verksemd jfr bestilling frå formannskapet.

Ei vidareføring av saksutval for samhandlingsreforma og administrativ tilrettelegging for dette vart drøfta. Det vart og vurdert om det skal fram eigen sak for løyving til dette. Løyvinga ligg inne i budsjettframlegget slik det ligg føre nå. Det vart konkludert med at dette skal vidareførast inntil noko anna blir bestemt.

3.4.12 Vurdering av tiltak

Budsjettutvalet har vurdert KOSTRA – tal, og ut frå dei, vurdert prioritering av innsparingar. Utvalet for samhandlingsreforma har vurdert strategiske endringar innan helse og omsorg. Ein ser betydelege innsparingstiltak innan dette området. Budsjettutvalet meiner at det er på dette området ein har det største innsparingspotensialet.

Rammereduksjon og fordeling av desse er gjort med utgangspunkt i oversikt over ledige stillingar som formannskapet har fått. Formannskapet understrekar at det ikkje nødvendigvis er desse stillingane som skal råkast av endra rammer.

Det blir lagt vekt på å ha gode prosessar ved så store endringar som det blir lagt opp til i dette tilfellet. Det er ikkje å tilrå at alle innsparingane blir teke i budsjettprosessen. Ein vel derfor å løyse dette ved midlertidig å nytte bl.a. fondsmiddel.

Pensjonsfond

Noko av underbalansen for 2014 ligg i betydeleg auke i pensjonsutgifter. Frå tidlegare har kommunen avsett fond til å dekke svingingar i pensjonsutgifter og AFP – utgifter. Det blir lagt opp til å nytte inntil kr 2 750 000 av dette.

Avdrag på lån

Kommunen har elles ei raskare nedbetaling av lån enn det som er minimumskrava etter regelverket. Etter rekneskapen for 2012 hadde kommunen ei nedbetaling som var 2,9 millionar kroner over kravet. Budsjettutvalet ynskjer avtaler der avdragstid på lån blir forlenga med ei årleg effekt på driftsbudsjettet på kr 2 450 000.

Pleie- og omsorg

Da det er på dette området ein ser dei største innsparingane, cirka 9 millionar kroner vel ein å gå på direkte innsparing på 3 millionar kroner for 2013, og 6 millionar kroner i tillegg for dei andre åra i økonomiplanperioden.

MTN

For MTN legg ein opp til ei innsparing på 1 million kroner for 2013.

Lom ungdomsskule

Lom ungdomsskule får ein reduksjon i sine rammer på 200 000 kroner.

Støttefunksjonen

Støttefunksjonen får ein reduksjon på 100 000 kroner.

Disposisjonsfondet

Anna nødvendig saldering av budsjettet med inntil 43 000 kroner.

3.5 Innstilling frå budsjettutvalet

3.5.1 Innsparingar

Budsjettutvalet innstiller på disse innsparingane:

Støttefunksjonen:	100 000 kroner.
Lom ungdomsskule:	200 000 kroner.
MTN:	1 000 000 kroner.
Pleie- og omsorg:	3 000 000 kroner for 2014 og ytterlegare 6 000 000 kroner 2015-2017.
Pensjonsfond:	2 437 000 kroner til saldering av budsjettet.
Auke avdragstid lån:	2 450 000 kroner. Dette føreset avtale med bankane.

Tiltak som skal vurderast første halvår 2014

Det vart vist til bestillinga frå saksutvalet for samhandlingsreformen som blir forutsett gjennomført i første halvår 2014.

Bestillinga er slik:

Saksutvalet drøfta innspel frå PLO sett opp mot budsjettarbeidet 2014 og gjeldande Omsorgsplan 2011-2020.

Saksutvalet ber om at fylgjande vert utgreia, både i høve effektiviseringspotensiale og kvalitetsperspektivet, i ljøs av samhandlingsreforma sin intensjon om rett teneste til rett tid på rett stad, ansvar for eiga helse og endra kommunalt ansvar for helsetenester:

- Reduksjon av institusjonskapasitet med ei avdeling. Beskrive behov for kompetanse, bemanning, organisering. Vurdering av disponering av personalet mellom heimebasert og institusjon.
- Aktivitetstilbod; dagsenter for heimebuande demente, arbeidssenter og aktivitetstenesta.
- Kan ovannemnde organiserast annleis og samlokalisert i eigna lokalar frigjort i eksisterande bygningsmasse?
- Styrking av heimebaserte tenester.
- Beskriv behov; kompetanse, bemanning, organisering inkludert samkøyring av tenestene heimesjukepleie og heimehjelp. Vurdering av disponering av personalet mellom heimebasert og institusjon.

Saksutvalet ber om at bestillinga til PLO vert handsama i partssamansett arbeid. Saksutvalet ber om attendemelding på mogleg effekt for budsjettåret 2014.

3.5.2 Driftsinntekter - forslag til satsar

Kap.	Skattevedtak

3.5.2.1	Med grunnlag i eigedomsskattelova §§ 2 og 3e, skal eigedomsskatt skrivast ut etter desse alternativa for skatteåret 2014:

	• Faste eigedomar i klårt avgrensa område som heilt eller delvis er utbygde på byvis eller der slik utbyggin er i gang. • Verker og bruk i heile kommunen.

	Den generelle skattesatsen for dei skattepliktige eigedomane blir for 2014 sett til 7 promille, jfr. esktl. § 11 fyste ledd. Skattesatsen blir differensiert med heimel i eigedomsskattelova § 12 bokstav a. For bustadar/ bueningar og fritidseigedomar, blir skattesatsen sett til 4 promille.

	Alle sjølvstendige bueningar skal ha eit bottenfrådrag på kr 450 000 som skal trekkast frå takstverdien, jfr. esktl. § 11 andre ledd.

	Nyoppførte bygg som heilt eller delvis blir brukt som bustad er fritekne for eigedomsskatt i 10 år (eigedomsskattelova § 7 bokstav c) inntil kommunestyret endrar eller opphevar fritaket.

	Eigedomsskatten skal betalast i 6 terminar i skatteåret. Ved taksering og utskriving av eigedomsskatt nyttar kommunen tidligare vedtekne vedtekter.

Kap.	Område	2013	2014
3.5.2.2	Leige for kommunale bustader, justerast etter avtale		
3.5.2.3	Satsar for musikk- og kulturskulen, pr. år		
	- Eineundervisning	2 000	2 400
	- Gruppeundervisning dans, drama, formgjeving	1 000	1 200
	- Syskenmoderasjon: Første barn 40%, andre barn 50%		
3.5.2.4	Satsar for skulefritidsordninga, pr. mnd.		
	- Til og med 14 timar pr. veke	1 000	1 200
	- 15 timar og meir i veka	1 600	1 920
	- Dagsats	300	300
	- Timesats	90	90
3.5.2.5	Satsar for barnehagen, pr. mnd.		
	- Fem dagar i veka (maksimalsats)	2 330	2 405
	- Fire dagar i veka	2 200	2 200
	- Tre dagar i veka	1 850	1 850
	- To dagar i veka	1 400	1 400
	- Einskild dag	250	250
3.5.2.6	Opphald på helseheimen, jamfør rundskriv I 47/98 frå Helse og Sosialdepartementet		
3.5.2.7	Husleige for trygdebustad, alderspensjonat og omsorgsbustad blir foreslått auka som konsumprisindeksen, endring jfr. avtale		
3.5.2.8	Satsar for heimehjelp		
	- Inntekt under 2G	165	170
	- Inntekt frå 2G og under 3G	547	563
	- Inntekt frå 3G og under 4G	785	809
	- Inntekt frå 4G og under 5G	1 146	1 180
	- Inntekt frå 5G og over	1 629	1 678
	Satsane er heimla i Forskrift om vederlag for sosiale tenester.		
3.5.2.9	Tryggleiksalarm, pris pr. mnd.	75	75
3.5.2.10	Middag levert i heimen, pris pr. middag	70	70
3.5.2.11	Satsar for fellingsavgift		
	Med heimel i "Forskrift om kommunale viltfond og fellingsavgift for elg og hjort" blir fellingsavgiftene for elg og hjort i Lom kommune auka til gjeldande maksimalsatsar:		
	- Elg, vaksne dyr (1½ år og eldre)	465	465
	- Elg, kalv	270	270
	- Hjort, vaksne dyr (1½ år og eldre)	350	350
	- Hjort, kalv	210	210

3.5.3 Overføringer til andre

Mottakar	2 013	2 014
Regionrådet	407 000	405 000
Revisjon og kontrollutval	648 000	603 000
Regiondata	1 261 000	1 235 000
It-samarbeid med Skjåk kommune	569 000	603 000
Nord-Gudbrandsdal Renovasjonsselskap		
- Renovasjon	175 000	180 000
- Restavfall	1 275 000	1 315 000
- Miljøstasjon	332 000	342 000
Barne- og ungdomsvern, samarbeid med Skjåk kommune	750 000	622 000
Samarbeid med Nav	362 000	254 000
Overføringer til Vågå kommune		
- Skatteoppkrevjar	456 100	392 000
- Skogbrukssjef	211 000	211 000
Nord-Gudbrandsdal lokalmedisinske senter		
- Jordmorvakt	126 000	66 000
- Legevakt	1 206 000	1 517 000
- Intermediære senger	690 000	676 000
- Samfunnsmedisinar	160 000	198 000
Skjukehus innlandet	3 000 000	2 635 000
PPT	1 276 000	1 328 600
Lom og Skjåk brannvesen		
- Feiarvesen	339 000	389 000
- Brannsyn	221 000	225 000
- Brannvesen	1 259 000	1 295 000
- Overordna brann m.m.	339 000	350 000
Lom kyrkjelege råd	1 600 000	1 600 000
- i tillegg kjem overføringer for tenesteyting	157 000	157 000
- livssynsamfunn	20 000	20 000
Gudbrandsdalmusea AS jfr. Avtale	154 400	150 000
Lom friviljugsentral	113 000	113 000
- i tillegg kjem tenesteyting	125 000	125 000
Samarbeid med krisesenter	156 000	156 000
VTA (GIAX)	150 000	0
Jotunheimen reiseliv AS, finansiert frå næringsfondet	650 000	650 000
Landbruk - overføring til private	550 000	550 000
Nord- Gudbrandsdalen bedriftshelseteneste, kjøp av tenester	140 000	140 000
Organisasjonar og andre innan kultur	779 000	779 000
- av dette, øymerka til idrett	495 000	495 000
Ungdomsarbeid	90 000	90 000
SUM	20 241 500	19 866 600

3.5.4 Godtgjersle til folkevalde

Godtgjersle til folkevalde følger det til kvar tid gjeldande reglement.

3.5.5 Delegasjon

Kommunestyret delegerer til Formannskapet å fastsette detaljert budsjett i samsvar med paragraf 11 i budsjett- og rekneskapsforskrifta.

3.5.6 Fullmakt til administrasjonssjefen

Administrasjonssjefen får fullmakt til å saldere budsjett 2013 og økonomiplan 2014 – 2016 ved å justere avsetjing til disposisjonsfond.

3.5.7 Budsjett gruppeart og ansvar

Grp.	Ansvar: Støttefunksjonen	Budsjett 2013	Budsjett 2014
10	Lønsutgifter 1)	8 707 843	7 575 104
11	Kjøp av varer og tenester	2 039 118	2 395 340
13	Kjøp av tenester frå andre 2)	8 851 100	3 739 400
14	Overføringar 2)	1 403 250	8 499 050
15	Finansutgifter /transaksjonar 3)	30 234 800	16 960 000
16	Salsinntekter	-13 474 542	-13 489 669
17	Refusjonar 3)	-13 212 300	-3 637 549
18	Overføringar	-138 552 000	-141 526 129
19	Finansinntekter/transaksjonar 4)	-16 444 752	-14 166 897
Sum: Administrativ stab		-130 447 483	-133 651 350

Grp.	Ansvar: Loar skule	Budsjett 2013	Budsjett 2014
10	Lønsutgifter	14 437 900	15 281 653
11	Kjøp av varer og tenester	2 555 518	2 613 518
13	Kjøp av tenester frå andre	35 000	35 000
14	Overføringar	230 000	230 000
16	Salsinntekter	-577 440	-525 300
17	Refusjonar	-1 225 750	-1 675 650
Sum Loar skule		15 455 228	15 959 221

Grp.	Ansvar: Garmo oppvekstsenter	Budsjett 2013	Budsjett 2014
10	Lønsutgifter	5 751 900	6 361 300
11	Kjøp av varer og tenester	1 072 169	1 138 669
14	Overføringar	82 000	152 000
16	Salsinntekter	-426 000	-573 000
17	Refusjonar	-235 000	-235 000
Sum: Garmo oppvekstsenter		6 245 069	6 843 969

Grp.	Ansvar: Lom ungdomsskule	Budsjett 2013	Budsjett 2014
10	Lønsutgifter	9 947 775	10 556 431
11	Kjøp av varer og tenester	2 367 030	2 427 030
13	Kjøp av tenester frå andre	70 000	110 000
14	Overføringar	361 400	361 400
16	Salsinntekter	-175 000	-175 000
17	Refusjonar	-774 400	-879 400
18	Overføringar	-900 000	-970 000
19	Finansinntekter/transaksjonar	-50 000	-50 000
Sum: Lom ungdomsskule		10 846 805	11 380 461

- 1) Endring skuldast auka premieavvik - inntekt KLP -pensjon.
 2) Kulturbudsjett overført til Støttefunksjonen. Kjøp av konsesjonskraft - flytta til posten Overføringar.
 3) Momsrefusjon for investeringar skal ikkje lenger først over driftsbudsjettet.
 4) Mindre renteinntekter og aksjeutbytte.

Grp.	Ansvar: Loar barnehage	Budsjett 2013	Budsjett 2014
10	Lønsutgifter	10 399 400	9 691 573
11	Kjøp av varer og tenester	1 480 020	1 465 020
14	Overføringar	101 100	101 100
16	Salsinntekter	-1 810 700	-1 857 875
17	Refusjonar	-621 100	-221 100
Sum: Loar barnehage		9 548 720	9 178 718

Grp.	Ansvar: Miljø, teknisk og næring	Budsjett 2013	Budsjett 2014
10	Lønsutgifter	14 655 800	14 082 152
11	Kjøp av varer og tenester	7 658 704	8 036 269
13	Kjøp av tenester frå andre	6 535 462	6 766 462
14	Overføringar	1 637 925	1 253 525
15	Finansutgifter/Transaksjonar	0	367 000
16	Salsinntekter	-11 309 000	-10 897 000
17	Refusjonar	-5 873 025	-6 771 145
18	Overføringar	-548 862	-548 862
19	Finansinntekter/transaksjonar	-4 799 500	-3 535 516
Sum: Miljø, teknisk og næring		7 957 504	8 752 885

Grp.	Ansvar: Utgard	Budsjett 2013	Budsjett 2014
10	Lønsutgifter	0	2 071 000
11	Kjøp av varer og tenester	0	2 731 500
13	Kjøp av tenester frå andre	0	660 000
16	Salsinntekter	0	-3 998 800
19	Finansinntekter/transaksjonar	0	-625 000
Sum: Utgard		0	838 700

Grp.	Ansvar: Helse og velferd	Budsjett 2013	Budsjett 2014
10	Lønsutgifter	15 810 300	18 842 000
11	Kjøp av varer og tenester	4 219 555	4 362 555
13	Kjøp av tenester frå andre	1 278 000	1 229 807
14	Overføringar	2 397 600	3 529 586
15	Finansutgifter/transaksjonar	91 500	70 000
16	Salsinntekter	-789 000	-745 550
17	Refusjonar	-2 948 100	-3 987 750
18	Overføringar	-3 150 000	-3 300 000
19	Finansinntekter/transaksjonar	-90 000	-70 000
Sum: Helse og velferd		16 819 855	19 930 648

Grp.	Ansvar: Institusjonsbasert omsorg	Budsjett 2013	Budsjett 2014
10	Lønsutgifter	29 419 914	31 927 300
11	Kjøp av varer og tenester	5 671 597	5 601 597
13	Kjøp av tenester frå andre	461 000	460 000
14	Overføringar	1 018 000	-1 982 000
15	Finansutgifter/transaksjonar	0	53 000
16	Salsinntekter	-5 250 000	-5 254 000
17	Refusjonar	-2 173 000	-2 343 000
19	Finansinntekter/transaksjonar	0	-53 000
	Sum: Institusjonsbasert omsorg	29 147 511	28 409 897

Grp.	Ansvar: Heimebasert omsorg	Budsjett 2013	Budsjett 2014
10	Lønsutgifter	22 636 400	23 977 900
11	Kjøp av varer og tenester	3 142 771	3 166 771
13	Kjøp av tenester frå andre	275 000	455 000
14	Overføringar	310 000	310 000
16	Salsinntekter	-1 676 000	-1 548 000
17	Refusjonar	-1 651 000	-1 846 000
	Sum: Heimebasert omsorg	23 037 171	24 515 671

Grp.	Ansvar: Koordinerande eining	Budsjett 2013	Budsjett 2014
10	Lønsutgifter	300 000	599 680
11	Kjøp av varer og tenester	9 000	24 000
13	Kjøp av tenester frå andre	3 690 000	3 311 100
19	Finansinntekter/transaksjonar	0	-283 600
	Sum: Koordinerande eining	3 999 000	3 651 180

Grp.	Ansvar: Administrativ stab	Budsjett 2013	Budsjett 2014
10	Lønsutgifter	4 218 593	4 376 200
11	Kjøp av varer og tenester 1)	1 506 569	449 000
13	Kjøp av tenester frå andre	1 285 278	1 330 600
14	Overføringar 1)	2 797 500	139 500
16	Salsinntekter	-19 000	0
17	Refusjonar	-2 398 320	-2 105 300
	Sum: Administrativ stab	7 390 620	4 190 000

1) Kulturbudsjettet overført til Støttefunksjonen

3.5.8 Investeringar og finansiering

Nye tiltak 2014-2017 over 100.000 kroner inkl. mva.

Investering og finansiering	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Edb-utstyr/programvare	335 800	0	0	0
Etableringslån	2 878 000	2 902 300	2 927 000	2 927 000
Kjøp av aksjer og andelar	480 000	0	0	0
Va-ledning - Lykkja vatn	1 520 000	0	0	0
Va-ledninger Røyskattlia-vatn	0	150 000	0	0
Va-ledninger Røyskattlia-kloakk	0	150 000	0	0
Va-anlegg-etter omreg. B01/bo2	170 000	0	0	0
Va-ledning -Lykkja kloakk	1 520 000	0	0	0
Garmo ra -rehabilitering	3 549 000	0	0	0
Leirmo ra -rehabilitering	3 853 000	0	0	0
Ny hovedpumpestasjon	1 014 000	0	0	0
Trykkforsterker - Ulstad/Gjeisar	2 028 000	0	0	0
Va-ledning Odde vatn	150 000	0	0	0
Va-ledning Odde-kloakk	150 000	0	0	0
Opprusting av pumpestasjonar-kloakk	0	1 000 000	0	0
Rehabilitering overvassanl. Prestgardskogen	0	300 000	0	0
Utsifting va-ledninger-vatn	0	0	500 000	500 000
Utsifting va-ledninger-kloakk	0	0	500 000	500 000
Pensjonatet-el.anlegg	137 500	0	0	0
Pensjonatet-enøk tiltak	500 000	0	0	0
Loar skule-brannalarm	0	812 500	0	0
Svømmebassenget-rehab	11 927 500	0	0	0
Nytt helsesenter	3 984 900	9 440 900	0	0
Ventilasjonsanl-nytt helsesenter	318 750	743 750	0	0
Ambulansestasjon	900 000	2 100 000	0	0
Digital tavler barneskulane	250 000	0	0	0
Sum investeringar	35 666 450	17 599 450	3 927 000	3 927 000
Komp. mva-anskaffelser-inv.	-3 565 150	-2 562 650	0	0
Bruk av lån	-28 002 500	-11 539 500	-1 000 000	-1 000 000
Lån - etableringslån	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000
Ordinære avdr.- formidl.lån	-610 000	-610 000	-610 000	-610 000
Bruk av disposisjonsfond	-740 800	-595 000	0	0
Bruk av merka disposisjonsfond	-480 000	0	0	0
Overføring frå driftsrekneskapen	-268 000	-292 300	-317 000	-317 000
Sum finansiering	-35 666 450	-17 599 450	-3 927 000	-3 927 000

3.5.9 Driftsbudsjett

Driftsbudsjettet	Rekneskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Driftsinntekter						
Brukerbetalingar	8 021 240	7 907 140	8 059 175	7 876 100	7 876 100	7 876 100
Andre sals- og leigeinntekter	32 824 583	27 391 000	30 744 350	30 436 500	30 436 500	30 436 500
Overføringar med krav til motyting	39 879 293	26 374 032	18 961 690	17 925 040	17 936 240	17 925 040
Rammetilskott	80 212 936	82 902 000	85 800 000	85 800 000	85 800 000	85 800 000
Andre statlege overføringar	8 322 665	6 533 862	6 885 862	6 735 862	6 735 862	6 735 862
Andre overføringar	983 287	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Skatt på inntekt og formue	40 161 789	44 470 000	44 331 000	44 331 000	44 331 000	44 331 000
Eigedomsskatt	4 792 447	5 145 000	5 228 129	5 728 130	5 728 130	5 728 130
Andre direkte og indirekte skattar	6 329 704	4 000 000	4 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Sum driftsinntekter	221 527 944	204 823 034	204 110 206	203 932 632	203 943 832	203 932 632
Driftsutgifter						
Lønsutgifter	118 670 291	115 770 669	122 112 995	120 358 891	120 378 891	120 358 891
Sosiale utgifter	23 890 453	22 834 919	25 683 535	25 424 135	25 402 435	25 499 535
Kjøp av varer og tenester som inngår i tenesteprod.	31 446 702	24 662 395	27 216 828	27 141 828	27 201 828	27 141 828
Kjøp av tenester som erstattar tenesteprod.	17 040 193	22 480 840	18 247 369	18 374 562	18 074 562	18 074 562
Overføringar	23 140 892	10 338 775	12 594 161	5 409 575	5 118 775	4 802 575
Avskrivningar	9 573 472	0	11 754 500	11 754 500	11 754 500	11 754 500
Fordelte utgifter	-4 464 832	-206 612	-260 669	-291 669	-308 669	-312 669
Sum driftsutgifter	219 297 172	195 880 986	217 348 719	208 171 822	207 622 322	207 319 222
Brutto driftsresultat	2 230 772	8 942 048	-13 238 513	-4 239 190	-3 678 490	-3 386 590
Finansinntekter						
Renteinntekter, utbytte og eigaruttak	13 406 262	14 832 000	11 377 000	11 224 000	11 224 000	11 224 000
Gevinst på finansielle instrument (omløpsmidlar)	0	0	0	0	0	0
Mottekne avdrag på utlån	82 400	90 000	70 000	90 000	90 000	90 000
Sum eksterne finansinntekter	13 488 663	14 922 000	11 447 000	11 314 000	11 314 000	11 314 000
Finansutgifter						
Renteutgifter og låneomkostningar	4 016 030	4 538 700	5 490 000	6 183 500	5 988 000	5 630 300
Tap på finansielle instrument	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	7 630 956	8 717 000	6 161 000	8 049 000	7 909 000	8 252 000
Utlån	111 481	91 500	70 000	91 500	91 500	91 500
Sum eksterne finansutgifter	11 758 467	13 347 200	11 721 000	14 324 000	13 988 500	13 973 800
Resultat eksterne finanstransaksjonar	1 730 196	1 574 800	-274 000	-3 010 000	-2 674 500	-2 659 800
Motpost avskrivningar	9 573 472	0	11 754 500	11 754 500	11 754 500	11 754 500
Netto driftsresultat	13 534 441	10 516 848	-1 758 013	4 505 310	5 401 510	5 708 110
Interne finanstransaksjonar						
Bruk av tidlegare års reknesk.messig mindreforbruk	5 053 564	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	3 257 191	1 815 752	2 921 097	333 600	333 600	333 600
Bruk av bunde fond	4 773 833	4 646 500	4 565 916	3 940 916	3 940 916	3 940 916
Bruk av likviditetsreserve	0	0	0	0	0	0
Sum bruk av avsetningar	13 084 587	6 462 252	7 487 013	4 274 516	4 274 516	4 274 516
Overført til investeringsrekneskapen	9 954 204	10 088 100	418 000	442 300	467 000	493 500
Dekning av tidlegare års reknsk.m. meirforbruk	0	0	0	0	0	0
Avsetningar til disposisjonsfond	6 854 800	2 046 000	46 000	3 072 526	3 944 026	4 224 126
Avsetningar til bunde fond	7 625 822	4 845 000	5 265 000	5 265 000	5 265 000	5 265 000
Avsetningar til likviditetsreserven	0	0	0	0	0	0
Sum avsetningar	24 434 827	16 979 100	5 729 000	8 779 826	9 676 026	9 982 626
Rekneskapsmessig meir- eller mindreforbruk	2 184 201	0	0	0	0	0

3.5.10 Utvikling i lånegjeld

Utvikling i lånegjeld 2014-2017 (tal i heile tusen kroner)	Inng. gjeld	2014	2015	2016	2017	Utgående gjeld 2017
Nye lån	175 583	30 000	13 540	3 000	3000	
Avdrag løpande lån		6 161	6 531	6 232	6518	
Avdrag nye lån		0	1 549	1 677	1 735	
Utgående gjeld		199 422	204 882	199 973	194 720	194 720

3.5.11 Fondskapital

Fondskapital 2014 – 2017 (tal i heile tusen kroner)	Inng. balanse	2014	2015	2016	2017	Utgående balanse
Disposisjonsfond	7 537					
Avsett drift/disponert		0	2 693	3 565	1 054	17 640
Heimfallsfond	5 918					
Avsett drift		255	255	255	255	
-Inv.budsjett		-4 400	-	-	-	6 938
- Refusjon tomtosal						
Næringsfond	4 705					
-Driftstiltak		-4 143	-3 518	-3 417	-3 518	
-Avsett drift		4 150	4 150	4 150	4 150	6 608
Kapitalfond	-516					
-Inv.budsjett - bruk av ub.kap. fond		-	-	-	-	-516
-avsetjing		-	-	-	-	
Totalt	17 644					30 670

3.5.12 Bruk av næringsfondet

	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Regionrådet	405 400	405 400	405 400	405 400
Reiseliv og turistverksemd	650 000	650 000	650 000	650 000
Tiltaksarbeid	1 315 516	1 315 516	1 315 516	1 315 516
Kartverk	320 000	320 000	320 000	320 000
Landbrukskontor	827 000	827 000	827 000	827 000
Utgard	625 000	0	0	0
Bruk av næringsfondet	4 142 916	3 517 916	3 517 916	3 517 916

3.6 Behandling i formannskapet

3.6.1 Formannskapet første gang

Saksprotokoll i Formannskap - 03.12.2013

Behandling

Framlegg til målekart vart gjennomgått. Målekarta vart godkjent.

Forslag frå ordførar:

Kr 250.000 til digitale tavler blir tatt ut.

Post EDB-ustyr/programvare blir auka tilsvarende – frå kr 335.800 til kr 585.800.

Beløpet som er flytt blir øymerka kjøp av EDB-ustyr/programvare/digitale tavler til Loar skule.

Formannskapet slutta seg til dette.

Forslag frå ordførar:

Kr 150.000 øymerka VTA skal inn i budsjett og økonomiplanen.

Dette blir finansiert ved auka bruk av pensjonsfondsavsetning.

Forslag frå formannskapet:

Som innstillinga med følgjande endringar:

- Kr 250.000 til digitale tavler blir tatt ut.
- Post EDB-ustyr/programvare blir auka tilsvarende – frå kr 335.800 til kr 585.800. Beløpet som er flytt blir øymerka kjøp av EDB-ustyr/programvare/digitale tavler til Loar skule.
- Kr 150.000 øymerka VTA skal inn i budsjett og økonomiplanen. Dette blir finansiert ved auka bruk av pensjonsfondsavsetning.

Samrøystes.

3.6.2 Formannskapet andre gang

Saksprotokoll i Formannskap - 19.12.2013

Behandling

Mottatte uttaler til budsjettframlegget vart gjennomgått. Disse går fram som saksdokument knytt til budsjettsaka.

Forslag frå formannskapet:

Budsjett 2014 og økonomiplan 2015 – 2017 blir vedteke slik det går fram av innstillinga frå budsjettutvalet i eige budsjettdokument som fylgjer denne saka.

Samrøystes.

3.7 Kommunestyret sitt vedtak

Saksprotokoll i Kommunestyret - 19.12.2013

Behandling

Jarmund Øyen viste til at han er oppnemnt av kommunestyret som medlem i styret i Nord-Gudbrandsdal Kommunerevisjon, og at kommunerevisjonen er omhandla i budsjettsaka. Jarmund Øyen ba om vurdering av sin habilitet i saka, både knytt til løyvinga som omhandlar revisjonen eller heile saka. Jarmund Øyen gjekk frå møtet. Det vart gjort vurdering av habiliteten og Jarmund Øyen fekk høve til å redegjera for korleis han sjølv vurderer habiliteten sin. Jarmund Øyen gjekk frå møtet under vurdering av og avgjerd av habiliteten.

Det vart gjennomført prøvevotering. I prøvevoteringa var det sju som røysta for at Jarmund Øyen er habil i saka. Ni røysta for at Jarmund Øyen er inhabil i saka.

Endeleg votering over habiliteten til Jarmund Øyen vart gjennomført. Fjorten røysta for at Jarmund Øyen er gild til å behandle saka. Tre røysta for at Jarmund Øyen er inhabil. Jarmund Øyen kom inn i møtet att.

Harald Onsum Berg viste til at han er oppnemnt av kommunestyret som medlem og leiar av kontrollutvalet. Kontrollutvalet er omhandla i budsjettsaka. Harald Onsum Berg ba om vurdering av sin habilitet i saka, både knytt til løyvinga som omhandlar kontrollutvalet eller heile saka. Harald Onsum Berg gjekk frå møtet. Det vart gjort vurdering av habiliteten og Harald Onsum Berg fekk høve til å redegjera for korleis han sjølv vurderer habiliteten sin. Harald Onsum Berg gjekk frå møtet under vurdering av og avgjerd av habiliteten.

Prøvevotering over habiliteten til Harald Onsum Berg vart gjennomført. Tolv røysta for at Harald Onsum Berg er gild til å behandle saka. Fire røysta for at Jarmund Øyen er inhabil.

Endeleg votering over habiliteten til Harald Onsum Berg vart gjennomført. Tolv røysta for at Harald Onsum Berg er gild til å behandle saka. Fire røysta for at Harald Onsum Berg er inhabil. Harald Onsum Berg kom inn i møtet att.

Ordførar innleidde i høve behandlingsmåte og vedtaket skulle gjerast under eitt eller om budsjettpunkta skulle behandlast enkeltvis.

Forslag frå Jarmund Øyen om at punkt 3.4.3 blir behandla som enkeltpunkt:

Kommunestyret slutta seg til denne behandlingsmåten for punkt 3.4.3.

Forslag frå Jarmund Øyen:

Pkt 3.4.3 - Framlegg til reduksjon i budsjettet til NGK tilsvarande 10 % som utgjør kr 70.000 vert teke ut. Inndekking av dette frå disposisjonsfond.

Ved alternativ votering mellom forslaget frå formannskapet, og reduksjon av ramme til NGKR med kr 70.000, og forslaget frå Jarmund Øyen til punkt 3.4.3. 15 røysta for forslaget frå formannskapet. To røysta for forslaget frå Jarmund Øyen.

Kommunestyret slutta seg samrøystes til forslaget frå formannskapet,

Vedtak

Som forslaget frå formannskapet. Samrøystes.

Del 4 Vedteke budsjett i tal

4.1 Investeringar og finansiering

Nye tiltak 2014-2017 over 100.000 kroner inkl. mva.

Investering og finansiering	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Edb-utstyr/programvare	335 800	0	0	0
Etableringslån	2 878 000	2 902 300	2 927 000	2 927 000
Kjøp av aksjer og andelar	480 000	0	0	0
Va-ledning - Lykkja vatn	1 520 000	0	0	0
Va-ledninger Røyskattlia-vatn	0	150 000	0	0
Va-ledninger Røyskattlia-kloakk	0	150 000	0	0
Va-anlegg-etter omreg. B01/bo2	170 000	0	0	0
Va-ledning -Lykkja kloakk	1 520 000	0	0	0
Garmo ra -rehabilitering	3 549 000	0	0	0
Leirmo ra -rehabilitering	3 853 000	0	0	0
Ny hovedpumpestasjon	1 014 000	0	0	0
Trykkforsterker - Ulstad/Gjeisar	2 028 000	0	0	0
Va-ledning Odde vatn	150 000	0	0	0
Va-ledning Odde-kloakk	150 000	0	0	0
Opprusting av pumpestasjonar-kloakk	0	1 000 000	0	0
Rehabilitering overvassanl. Prestgardskogen	0	300 000	0	0
Utsifting va-ledninger-vatn	0	0	500 000	500 000
Utsifting va-ledninger-kloakk	0	0	500 000	500 000
Pensjonatet-el.anlegg	137 500	0	0	0
Pensjonatet-enøk tiltak	500 000	0	0	0
Loar skule-brannalarm	0	812 500	0	0
Svømmebassenget-rehab	11 927 500	0	0	0
Nytt helsesenter	3 984 900	9 440 900	0	0
Ventilasjonsanl-nytt helsesenter	318 750	743 750	0	0
Ambulansestasjon	900 000	2 100 000	0	0
Digital tavler barneskulane	250 000	0	0	0
Sum investeringar	35 666 450	17 599 450	3 927 000	3 927 000
Komp. mva-anskaffelser-inv.	-3 565 150	-2 562 650	0	0
Bruk av lån	-28 002 500	-11 539 500	-1 000 000	-1 000 000
Lån - etableringslån	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000
Ordinære avdr.- formidl.lån	-610 000	-610 000	-610 000	-610 000
Bruk av disposisjonsfond	-740 800	-595 000	0	0
Bruk av merka disposisjonsfond	-480 000	0	0	0
Overføring frå driftsrekneskapen	-268 000	-292 300	-317 000	-317 000
Sum finansiering	-35 666 450	-17 599 450	-3 927 000	-3 927 000

4.2 Driftsbudsjett

Driftsbudsjettet	Rekneskap 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
<u>Driftsinntekter</u>						
Brukerbetalingar	8 021 240	7 907 140	8 059 175	7 876 100	7 876 100	7 876 100
Andre sals- og leigeinntekter	32 824 583	27 391 000	30 744 350	30 436 500	30 436 500	30 436 500
Overføringar med krav til motyting	39 879 293	26 374 032	18 961 690	17 925 040	17 936 240	17 925 040
Rammetilskott	80 212 936	82 902 000	85 800 000	85 800 000	85 800 000	85 800 000
Andre statlege overføringar	8 322 665	6 533 862	6 885 862	6 735 862	6 735 862	6 735 862
Andre overføringar	983 287	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Skatt på inntekt og formue	40 161 789	44 470 000	44 331 000	44 331 000	44 331 000	44 331 000
Eigedomsskatt	4 792 447	5 145 000	5 228 129	5 728 130	5 728 130	5 728 130
Andre direkte og indirekte skattar	6 329 704	4 000 000	4 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Sum driftsinntekter	221 527 944	204 823 034	204 110 206	203 932 632	203 943 832	203 932 632
<u>Driftsutgifter</u>						
Lønsutgifter	118 670 291	115 770 669	122 112 995	120 358 891	120 378 891	120 358 891
Sosiale utgifter	23 890 453	22 834 919	25 683 535	25 424 135	25 402 435	25 499 535
Kjøp av varer og tenester som inngår i tenesteprod.	31 446 702	24 662 395	27 216 828	27 141 828	27 201 828	27 141 828
Kjøp av tenester som erstattar tenesteprod.	17 040 193	22 480 840	18 247 369	18 374 562	18 074 562	18 074 562
Overføringar	23 140 892	10 338 775	12 594 161	5 409 575	5 118 775	4 802 575
Avskrivningar	9 573 472	0	11 754 500	11 754 500	11 754 500	11 754 500
Fordelte utgifter	-4 464 832	-206 612	-260 669	-291 669	-308 669	-312 669
Sum driftsutgifter	219 297 172	195 880 986	217 348 719	208 171 822	207 622 322	207 319 222
Brutto driftsresultat	2 230 772	8 942 048	-13 238 513	-4 239 190	-3 678 490	-3 386 590
<u>Finansinntekter</u>						
Renteinntekter, utbytte og eigaruttak	13 406 262	14 832 000	11 377 000	11 224 000	11 224 000	11 224 000
Gevinst på finansielle instrument (omløpsmidlar)	0	0	0	0	0	0
Mottekne avdrag på utlån	82 400	90 000	70 000	90 000	90 000	90 000
Sum eksterne finansinntekter	13 488 663	14 922 000	11 447 000	11 314 000	11 314 000	11 314 000
<u>Finansutgifter</u>						
Renteutgifter og låneomkostningar	4 016 030	4 538 700	5 490 000	6 183 500	5 988 000	5 630 300
Tap på finansielle instrument	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	7 630 956	8 717 000	6 161 000	8 049 000	7 909 000	8 252 000
Utlån	111 481	91 500	70 000	91 500	91 500	91 500
Sum eksterne finansutgifter	11 758 467	13 347 200	11 721 000	14 324 000	13 988 500	13 973 800
Resultat eksterne finanstransaksjonar	1 730 196	1 574 800	-274 000	-3 010 000	-2 674 500	-2 659 800
Motpost avskrivningar	9 573 472	0	11 754 500	11 754 500	11 754 500	11 754 500
Netto driftsresultat	13 534 441	10 516 848	-1 758 013	4 505 310	5 401 510	5 708 110
<u>Interne finanstransaksjonar</u>						
Bruk av tidlegare års reknesk.messig mindreforbruk	5 053 564	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	3 257 191	1 815 752	2 921 097	333 600	333 600	333 600
Bruk av bunde fond	4 773 833	4 646 500	4 565 916	3 940 916	3 940 916	3 940 916
Bruk av likviditetsreserve	0	0	0	0	0	0
Sum bruk av avsettingar	13 084 587	6 462 252	7 487 013	4 274 516	4 274 516	4 274 516
Overført til investeringsrekneskapan	9 954 204	10 088 100	418 000	442 300	467 000	493 500
Dekning av tidlegare års reknsk.m. meirforbruk	0	0	0	0	0	0
Avsettingar til disposisjonsfond	6 854 800	2 046 000	46 000	3 072 526	3 944 026	4 224 126
Avsettingar til bunde fond	7 625 822	4 845 000	5 265 000	5 265 000	5 265 000	5 265 000
Avsettingar til likviditetsreserven	0	0	0	0	0	0
Sum avsettingar	24 434 827	16 979 100	5 729 000	8 779 826	9 676 026	9 982 626
Rekneskapsmessig meir- eller mindreforbruk	2 184 201	0	0	0	0	0

4.3 Utvikling i lånegjeld

Utvikling i lånegjeld 2014-2017 (tal i heile tusen kroner)	Inng. gjeld	2014	2015	2016	2017	Utgående gjeld 2017
Nye lån	175 583	30 000	13 540	3 000	3000	
Avdrag løpande lån		6 161	6 531	6 232	6518	
Avdrag nye lån		0	1 549	1 677	1 735	
Utgående gjeld		199 422	204 882	199 973	194 720	194 720

4.4 Fondskapital

Fondskapital 2013 – 2016 (tal i heile tusen kroner)	Inng. balanse	2014	2015	2016	2017	Utgående balanse
Disposisjonsfond	7 537					
Avsett drift/disponert		0	2 693	3 565	1 054	17 640
Heimfallsfond	5 918					
Avsett drift		255	255	255	255	
-Inv.budsjett		-4 400	-	-	-	6 938
- Refusjon tomtosal						
Næringsfond	4 705					
-Driftstiltak		-4 143	-3 518	-3 417	-3 518	
-Avsett drift		4 150	4 150	4 150	4 150	6 608
Kapitalfond	-516					
-Inv.budsjett - bruk av ub.kap. fond		-	-	-	-	-516
-avsetjing		-	-	-	-	
Totalt	17 644					30 670

4.5 Bruk av næringsfond

	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Regionrådet	405 400	405 400	405 400	405 400
Reiseliv og turistverksemd	650 000	650 000	650 000	650 000
Tiltaksarbeid	1 315 516	1 315 516	1 315 516	1 315 516
Kartverk	320 000	320 000	320 000	320 000
Landbrukskontor	827 000	827 000	827 000	827 000
Utgard	625 000	0	0	0
Bruk av næringsfondet	4 142 916	3 517 916	3 517 916	3 517 916